

Kvinnoläkaren

SVENSK FÖRENING FÖR OBSTETRIK & GYNEKOLOGI
Swedish Society of Obstetrics and Gynecology

Oppotunistisk salpingetomi

Rapport från specialistexamen

Referat från OGU-dagarna

SNAKS?

KVINNOLÄKAREN

Ansvarig utgivare: Radha Korsoski

E-post: radha.korsoski@sfog.se

Layout: Moniqa Frisell

All korrespondens ställs till föreningen:

SFOG-Kansliet, Klara Ösrtra Kyrkogata 10

Box 738

101 35 Stockholm

Tel: 08-440 01 75

Jessica Hortelius och Diana Mickels

E-post: kansliet@sfog.se

Internet: www.sfog.se

Annonser: Radha Korsoski

E-post: radha.korsoski@sfog.se

Platsannonser hemsidan: kansliet@sfog.se

SFOGs styrelse 2023:

Ordförande: Christer Borgfeldt

Lund

E-post: hrister.borgfeldt@sfog.se

Vice ordförande: Marion Ek

Stockholm

E-post: marion.ek@me.com

Facklig sekreterare:

Sophia Brismar

Stockholm

E-post: sophia.brismar@sfog.se

Skattmästare: Henrik Graner

Örebro

E-post: henrik.graner@regionorebrolan.se

Vetenskaplig sekreterare:

Ann Josefsson

Linköping

E-post: ann.josefsson@sfog.se

ARGUS: Kerstin Nilsson

Örebro

E-post: kerstin.nilsson.ha@oru.se

Utbildningssekreterare: Sofie Graner

Stockholm

E-post: sofie.graner@sfog.se

Forbildningssekreterare:

Marie Bixo

Umeå

E-post: marie.bixo@umu.se

Redaktör för Kvinnoläkaren:

Radha Korsoski

Göteborg

E-post: radha.korsoski@sfog.se

Webbansvarig: Olof Alexandersson

Östersund

E-post: olof.alexandersson@sfog.se

Kvalitetssekreterare: Marie Wikström Bolin

Sundsvall

E-post: marie.wikstrombolin@sfog.se

Ledamot/OGU-representant:

Kristin André

Helsingborg

E-post: kristin.andre@sfog.se

Tryck: Elanders

ISSN 0284-8031

—Ordförande har ordet—

Hej bästa SFOG-medlemmar!

Den senaste veckan har sommarvärmen infunnit sig i Skåne och flera delar av Sverige. Vindarna var även goda så vi var flera som hade chans att uppleva härlig kite-surfning.

Det blåser dock snåla och kalla vindar i regionerna med tillfälliga anställningsstopp vilket på sikt kommer att innebära brister i vården och avsaknad av unga kollegor på klinikerna. Vi som har varit med i flera konjunkturcykler vet att efter kärva tider kommer uppgång och efterfrågan på kompetenta kollegor. Så ni yngre ha förtröstan, jobb kommer ni att få! Glädjande för framtiden är att det var över 60 unga specialister eller blivande specialister som nyligen gjorde specialist-examen och visade mycket goda kunskaper inom vår specialitet obstetrik och gynekologi. Utbildningskommittén har tillsammans med mina nya kollegor i Linköping gjort ett mycket bra arbete med att sätta samman e-tentamina, OSCE-stationer och genomgång av de vetenskapliga arbetena. Vi var alla möra efter att ha examinerat vardera 32 yngre kollegor angående cervixcancerprevention eller andra gynekologiska och obstetriska praktiska och teoretiska delmoment under åtta timmars

OSCE. Troligen var de som blev examinerade ännu mer urlakade men också glada och lättade efter tre intensiva examinationsdagar. Stort Tack till alla som engagerade sig i arbetet med examinationsmomenten och Grattis till er som blev godkända på specialistexamina. Ni som genomfört specialistexamina kommer alla vara eftertraktade kollegor och garanterat ha jobb då det är en påtaglig brist i många regioner på kompetenta specialistkollegor. Ni kommer även att bli uppmärksammade och erhålla examensbevis vid årsmötet under SFOG-veckan i Örebro i början av september. Så anmäl er till SFOG-veckan och begär i god tid ledigt av er schemaläggare så att ni kan delta och personligen ta emot certifieringsdiplomet.

Ni som har forskning och vetenskapliga arbeten på gång: kom ihåg att skicka in abstract till SFOG-veckan, deadline för abstract 9/6, se anmälningssidan till SFOG-veckan. Kollegorna i Örebro har satt samman ett är brett och intressant program.

Den europeiska obstetrik- och gynekologorganisationen, EBCOG, arbetar för att förbättra kvinnosjukvården,

I DETTA NUMMER

Styrelsen för SFOG får härmed avge årsredovisning för 2023	8
Årsredovisning för SFOG Utveckling AB	16
Valberedningens förslag till ny styrelse	19
Små steg mot en mer hållbar vård	20
Opportunistisk salpingektomi	22
OGUs ordförande informerar	25
Verksamhetsberättelse OGU 2023/24	26
OGUs rapport från specialistexamen	28
Referat OGU-dagarna Varberg 2024	29
Vad har hänt inom vårt nätverk för nationella kliniska studier inom Ob/Gyn: SNAKS?	32

utbildning och kollegiala utbyten samt anordna konferens vartannat år. Vi har i tidigare nummer av Kvinnoläkaren annonserat om förslag på nya representer till EBCOG. SFOGs styrelse har utsett nyblivna specialisten Kristin André, Helsingborg och docent Mehreen Zaigham, Malmö (SUS) till att representera SFOG i EBCOG. Styrelsen vill rikta ett stort tack till vår kollega Lars Ladfors för väl utfört arbete inom EBCOG.

Angående utnämningar har NFOG:s styrelse beslutat att erbjuda professor Amarnath Bhide positionen som chefredaktör för Acta Obstetrica & Gynecology Scandinavia (ACTA Ob/Gyn). NFOG är ansvariga för tidskriften vilken har Impact Factor (IF) 4,3 2024. Amarnath har ett stort internationellt nätverk, stor redaktionell erfarenhet och tydliga planer för framtiden med vidareutveckling av AOGS. SFOGs och NFOG:s styrelser vill rikta ett stort tack till Ganesh Acharya som under de åtta år han varit chefredaktör för

ACTA Ob/Gyn förbättrat Impact Faktor från 2 till över 4 för tidskriften och tillsammans med NFOG:s styrelse drivit igenom att tidskriften ska vara tillgänglig för alla via open access. Vi önskar professor Amarnath Bhide lycka till med jobbet som chefredaktör. Alla SFOGs medlemmar har direkt tillgång till ACTA Ob/Gyn och många av oss skandinaviska kollegor publicerar våra vetenskapliga manus i tidskriften.

För att förbättra distribution och utgivning av Kvinnoläkaren har SFOGs styrelse beslutat att byta förlag till Mediahuset med start 2025. Mediahuset är hemvist för ett flertal andra läkarföreningars tidskrifter. Gå gärna in på deras hemsida och bekanta er med dess olika publika tidskrifter inom cancervård och allmänmedicin. Hemsidan kommer även att uppdateras då vi kommer få redaktionellt stöd med den nya hemsidan av Mediahuset. Det finns flera som anser att vi bör byta namn på tidskriften som kom-

mer ut med fem nummer om året. Ni får mycket gärna inkomma med förslag på nytt namn till kansliet eller SFOGs styrelse. Vinnaren kommer att erhålla ett ärofyllt pris.

Med hopp om en avkopplande och skön sommar och att vi ses i Örebro vecka 36 på SFOG-veckan.

Eder ordförande, Christer

Berndt Kjessler 2024

Nu är det dags att återigen fundera över nomineringar till ovanstående pris som ska gå till:

"En person, som i Berndt Kjesslers anda gjort berömliga insatser för undervisning och utveckling inom obstetrik och gynekologi"

Skicka motivering till kansliet@sfog.se före 12/6.

REDAKTÖRENS RUTA

Foto:Linda Iorizzo

TÄVLING!

SFOGs medlemsblad bytte namn till Kvinnoläkaren 2019. Styrelsen har fattat beslut om att namnet behöver ändras till att bli mer inkluderande. Vi behöver din hjälp med förslag på namn till SFOGs medlemsblad. Delta i tävling och ge förslag via QR koden!

Vinnare presenteras vid SFOGs årsmöte under SFOG veckan.

Följande tider gäller för Kvinnoläkaren 2024:

Nr	Deadline	Utkommer
Nr 4	16 september	vecka 43
Nr 5	4 november	vecka 50

Manus skickas via epost till:
Redaktör Radha Korsoski
Epost: radha.korsoski@sfog.se

Adressändring ska göras till:
SFOG Kansliet
Box 738 • 101 35 Stockholm
eller kansliet@sfog.se

Nya medlemmar

Annie Lin, Simrishamn

Matilda Lindgren, Ljungbyholm

Amanda Bergkvist, Varberg

Martina Sjöstedt, Örebro

Arwa Al-Behadili, Mölndal

Evelina Tullgren, Östersund

Arwa Al-Behadili, Mölndal

Hanna Carr, Hägersten

Matilda Johansson, Älta

Nana Wiberg, Malmö

Alexandra Popa, Linköping

Rebecca Kertes, Malmö

Tuba Ofli, Kalmar

Nyval till

Vetenskaplig sekreterare

Karin Pettersson

Se presentation på sidan 19.

Kära kollegor i SFOG,

Som nyttillträdd facklig sekreterare i SFOG styrelsen sen den förste januari 2024, ansvarar jag inte enbart för att skriva protokoll vid SFOG's möten utan företräder även SFOG i samarbetet med Läkarförbundet. Även om SFOG inte är fackligt är läkares arbetsmiljö och arbetsvillkor inom vår specialitet en viktig fråga att värna om. Vi är en specialitetsförening som genom våra arbets och referens grupper (ARG) och kurser tillgodoser våra medlemmar med ett oerhört kunskapsutbyte och mycket av det sker dessutom ideellt! Förutom att vi har en oerhört spännande specialitet bidrar just kunskapsutbytet inom SFOG till att vårt arbete blir ännu mer inspirerande och utvecklande och gagnar ju givetvis också våra patienter! Detta är unikt för vår specialitet!

Som kliniker arbetar jag som enhetsansvarig överläkare på specialistmödravården i Lund. Jag disputerade 2021 om sekundärdiagnostiska metoder till CTG under förlossningen och har fortsatt min forskarbana inom fosterövervakning och främst om skalplaktat. På fritiden umgås jag gärna med familj och vänner. Trädgårdsarbete ger mig kreativt utlopp och sinnesfrid. Semestrar gör jag helst i Italien, både på vintern och sommaren!

En oroande utveckling i läkarkåren är det minskade antalet externa fortbildningsdagar för specialister som enligt Läkarförbundet fortbildningsenkät, raskt

sjunkit till 4,2 dagar per specialist och år. Läkarförbundet arbetar för att ta fram en reglering av fortbildningskravet med minst tio fortbildningsdagar per specialistläkare och år samt hur det ska registreras. SFOG har sedan tidigare tagit fram fortbildningskontrakt (finns på SFOG's hemsida, kom ihåg att använda!) för att ytterligare stärka specialisters vidareutbildning och är tänkt som ett dokument som årligen skall följas upp t.ex i samband med medarbetarsamtal. SFOG's fortbildningspolicy definierar vad som bör vara minimi-krav för fortbildning av specialister. I dessa besparingstider blir det nu ännu kärvare att få igenom sin fortbildning och SFOG styrelsen har lyft frågan vidare till våra ARG grupper hur vi kan tänka i nya banor kring formerna av vidareutbildningen. Som alternativ eller komplement till fortbildningskurser skulle t.ex kortare webinarier ges för att nå ut till fler medlemmar. En positiv utveckling är ju att de flesta disputationer numera går att se live via Zoom.

En annan negativ utveckling är bristen på läkare bland chefer. Läkare med sin gedigna utbildning och breda kunskap om olika verksamheter är ofta bra chefsämnen. Enligt läkarförbundet visar studier på att läkare på ledningsnivå ger högre vårdkvalitet, färre vårdskador och mer nöjda patienter. Även personalomsättningen och stressrelaterade sjukskrivningar minskar när läkare leder verksam-

heten. Läkarförbundet anser därför att kraven på medicinsk kompetens i ledningen av vården måste skärpas. I nuläget finns det nämligen inget krav på det. Att ta sig an ett chefsuppdrag som specialistläkare ger sällan någon löneökning jämfört med att arbeta kliniskt och det är beklagligt. Likaså får läkarchefer ofta betungande administrativa uppgifter utan administrativa stöd. Men för att leda och utveckla sjukvården och forskningen i rätt riktning måste vi nog tänka om och se det som vårt ansvar att mantla den rollen åtminstone i några år av vårt yrkesverksamma liv. Det behövs medicinskt kompetenta, kloka, engagerade, och flexibla ledare mer än någonsin. Detaljstyrning, tystnadskultur och komplicerade regelverk är definitivt inte lösningen på sjukvårdens problem!

Slutligen vill jag också påminna er om att anmäla er till SFOG veckan. Det är en mycket givande utbildning med "value for money" i dagarna fyra! Så får du bara åka på en kurs i år välj SFOG veckan! Dessutom, att få mingla och utbyta erfarenheter med kollegor från hela Sverige är nog så utvecklande och inspirerande! Vi ses väl i Örebro?

Med hopp om en skön och avkopplande sommar!

*Vänliga hälsningar,
Linda Iorizzo*

Allmänna BB:s minnesfond

utlyser forskningsbidrag och resestipendier för år 2024. Mer information finns på fondens hemsida allmannabb.se

Sista ansökningsdag är den 16 september 2024.

Kallelse

SFOG årsmöte 2024

Medlemmar i Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi kallas härmed till årsmöte 2024
Onsdagen den 4 september augusti kl 10.30-12.00
Kongresshallen i Conventum Congress, Örebro

Föredragningslista

1. Mötet öppnas
2. Parentation
3. Fastställande av dagordningen
4. Val av mötesordförande, sekreterare
5. Val av två justeringspersoner och rösträknare för årsmöte
6. Fråga om mötet utlysts i laga ordning
7. Styrelsens verksamhetsberättelse och information om dess pågående arbete
8. Skattmästarens ekonomiska redogörelse
9. Revisorernas berättelse
10. Fråga om ansvarsfrihet för styrelse
11. Fastställande av årsavgift för 2022
12. Val av styrelseledamöter
13. Val av två revisorer jämte revisorssuppleant
14. Val av valberedning till SFOGs styrelse
15. Avtackning av avgående styrelseledamöter
16. Diplomutdelning för subspecialistexamen
17. Presentation av nyblivna specialister
18. Presentation av OGU-pristagare
19. Tillkännagivande av Berndt Kjessler-pristagare 2024
20. Plats för kommande SFOG-veckor
21. Tidpunkt för nästa årsmöte under NFOG 2025 i Uppsala
22. Övriga ärenden
23. Mötet avslutas

Alla SFOG-medlemmar är välkomna att delta i årsmötet och medlemskap i SFOG.
Om ni vill att styrelsen ska förbereda övriga ärenden – vänligen kontakta ordförande i förväg

Christer.Borgfeldt@sfog.se

Styrelsen för Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2023

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi får härmed avge redogörelse för föreningens femtioförsta verksamhetsår.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Under året har SFOGs styrelse bestått av *Christer Borgfeldt*, ordförande
Marion Ek, Vice ordförande
Sofie Graner, Utbildningssekreterare
Sophia Brismar-Wendel, Facklig sekreterare

Kerstin Nilsson, ARGUS

Henrik Graner, Skattmästare

Olof Alexandersson, Webbansvarig

Ann Josefson, Vetenskaplig sekreterare

Kristin André, OGU-representant

Radha Korsoski, Redaktör Medlemsbladet

Marie Vikström Bolin, Kvalitetssekreterare

Marie Bixo, Fortbildningssekreterare

Verksamheten

Främjande av ändamålet

Svensk förening för Obstetrik och Gynekologi (SFOG) är en specialitetsförening inom Sveriges Läkarförbund och sektion i Svenska Läkarsällskapet, och utgör en sammanslutning av svenska gynekologer-obstetiker och andra för obstetrik och gynekologi intresserade läkare.

SFOG ska främja utvecklingen inom obstetrik och gynekologi och verka för bästa möjliga hälso- och sjukvård för kvinnor. Detta sker genom att främja medicinsk forskning, utbildning, etik och kvalitet inom vårt verksamhetsområde, och i samverkan med andra specialiteter

och yrkesgrupper. Arbetet bedrivs bl.a. genom SFOGs arbets- och referensgrupper, (ARG) som bevakar utvecklingen inom olika områden av specialiteten. Arbetsgrupperna tar fram skrifter med senaste rön och rekommendationer, och författar kunskapsstöd inom sina områden.

SFOG är remissinstans för frågor som berör specialiteten, och ska som sektionen för obstetrik och gynekologi inom Svenska Läkaresällskapet och specialitetsförening i obstetrik och gynekologi inom Sveriges Läkarförbund avge utlåtanden och/eller handlägga ärenden som hänskjutits till SFOG från Läkaresällskapet och Läkarförbundet. Föreningen ska också tillvarata medlemmarnas professionella och fackliga intressen.

SFOG bevakar utbildningen inom obstetrik och gynekologi, står för arrangemang och samordning av ST-kurser, och administrerar fortbildningskurser för färdiga specialister. Föreningen arrangerar årligen en SFOG-vecka med symposier, föredrag, posterutställning och sociala aktiviteter på olika platser i landet, samt två verksamhetsmöten för verksamhetschefer och professorer inom gynekologi och obstetrik.

SFOG ingår tillsammans med specialitetsföreningarna i övriga nordiska länder i Nordisk

Förening för Obstetrik och Gynekologi (NFOG). NFOG arbetar med gemensam nordisk vidareutbildning och nordiska riktlinjer inom specialiteten, arrangerar nordiska kongresser i obstetrik och gynekologi, samordnar vetenskaplig aktivitet mellan föreningarna och utger den internationella engelskspråkiga facktidskriften *Acta Obstetricia et Gynecologica Scandinavica* (AOGS).

Allmänt om verksamheten

Styrelsen har under året hållit 8 protokollförda styrelsemöten och ett strategiinterrnat i Åhus, vilka samtliga varit fysiska, men med möjlighet till digital uppkoppling. Mycket av det som avhandlats, diskuterats och varit aktuellt finns omnämnt i ledarna i de fem utgivna numren av tidskriften *Kvinnoläkaren*.

Styrelsen har anordnat två verksamhetsmöten, ett i januari vilket var fysiskt och välbesökt och ett i anslutning till NFOG-veckan i september vilket hölls digitalt. Vid mötet i januari redogjordes för Graviditetsenkätens utfall och bland annat fördes gruppdiskussioner om hur höjer vi kvaliteten på eftervården i obstetrik. NFOG-konferensen i Trondheim, Norge blev mycket lyckat med mer än 300 svenska deltagare och totalt drygt 800 kollegor som deltog för att presentera, lyssna och diskutera nya studier och forskningsrön. Under konferensen hölls årsmötet i Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi (SFOG) 2023-08-28 i hybridformat. Till Berndt Kjessler-pris tagare utsågs Karin Pettersson, Karolinska Huddinge med motiveringen att hon lett och utvecklat Perinatal-ARG, InfPreg, och varit en ovärderlig (trygg) resurs under SFOGs webträffar under covidpandemins första tid.

Urkunden till insamlingsstiftelsen "Kvinnoforsknings-fonden" presenterades. Medlemmarna röstade för att SFOG donerar en grundplåt på 600 000 kr till forskningsfonden. Förslaget till hållbarhetspolicy hade presenterats i *Kvinnoläkaren* 3, 2023 och under årsmötet godkände medlemmarna förslaget till hållbarhetspolicy. För mer detaljer om NFOG-mötet hänvisas till referat i *Kvinnoläkaren* nr 4 2023.

Jag och vice ordförande Marion Ek har haft möte med Barnmorskeförbundet vid två tillfällen under året för att diskutera aktuella och gemensamma frågor.

Samarbetet med NPO-kvinnosjukdomar och förlossning utvecklets och jag och vice-ordförande har deltagit vid ett flertal möten digitalt. Vi som professionsorganisation har kommit med flera förslag till områden som behöver genomlysas. Vi har med glädje noterat att man vill kartlägga tillgängligheten till benign gynekologisk kirurgi för att analysera behovet av insatser. Förhoppningen är en mera jämlik och god vård inom rimlig tid över hela landet.

Vi har också haft samverkan med övriga specialitetsföreningar i Läkaresällskapet vilket har varit givande. Vad gäller internationella kontakter har ordföranden deltagit i de två styrelsemöten som NFOG haft under året samt kortare digitala möten

SFOG-kansliet

SFOGskansli bemannas av Diana Mickels, kanslissekreterare och Jessica Hortelius, ekonom. Det administrerar den omfattande kursverksamheten både praktiskt och ekonomiskt samt bistår medlemmarna och styrelsen med allehanda hjälp. Kansliet finns i Svenska Läkaresällskapets hus. Där finns gästarbetsplatser för SFOGs medlemmar. På SLS finns även möjlighet att utan kostnad låna mindre möteslokaler med plats upp till 15 personer.

Kvinnoläkaren

Radha Korsoski har varit redaktör för Kvinnoläkaren under 2023. Tidningen har under året utkommit med fem nummer och har en upplaga på drygt 2 100 ex. Kvinnoläkaren kan även läsas via hemsidan.

Presentation av nya avhandlingar ges utrymme, liksom de ST-arbeten som utbildningssekreteraren väljer ut efter ST-examen. Vetenskapliga arbeten ska vara granskade av "referee" eller motsvarande inför publicering. Även arbeten som inte har valts ut av utbildningssekreteraren är välkomna. Obs, utrymme är begränsat så avgränsa texten, t.ex. abstract + någon tabell eller liknande.

Alla medlemmar kan skicka in bidrag och debattartiklar till Kvinnoläkaren. I varje nummer har bidrag från medlemmar publicerats i vitt skilda ämnen med anknytning till obstetrik och gynekologi.

SFOG uppmanar alla medlemmar att påverka innehållet i Kvinnoläkaren genom att skicka in bidrag!

Remissvar

Styrelsen har under året besvarat 8 remisser.

Arbets- och referensgrupper

Under året har ARG-verksamheten i betydande utsträckning kunnat återupptas till i nära nog den omfattning som rådde före pandemin. Det har dock fortfarande varit begränsningar som kan hänföras till en fortsatt hög arbetsbelastning och de rådande ekonomiska begränsningarna i verksamheterna. Detta har medfört att arbete i ARG-verksamheten på vissa håll enligt uppgift har fått stå tillbaka. Trots detta har vi sett en betydande aktivitet. AR-gruppernas verksamhetsberättelser finns i sammandrag publicerade i Kvinnoläkaren nr 5, 2023.

Under 2023 publicerades den sista tryckta ARG-rapporten, nr 82, Graviditetsimmunsivering från Perinatal-ARGs undergrupp för graviditetsimmunsivering. I fortsättningen kommer samtliga kunskapsstöd från SFOG, ARG-rapporter och SFOG-råd, endast att publiceras digitalt. Det pågår ett löpande arbete för att utveckla lämpliga format för digital publicering. Under år 2023 har nya eller uppdaterade kunskapsstöd tillkommit:

- BENK-ARG: SFOG-riktlinje Hysterektomi på benign indikation.
- Endokrin-ARG: Information ang. ressituation för MHT-preparat.
- Fert-ARG: SFOG-råd: Donatorsbarn som söker identifierande information om donatorn.
- Hem-ARG: Uppdatering av ARG-rapport Hemostasrubbnings inom obstetrik och gynekologi, kapitel 3-6, 10-11.
- Perinatal-ARG: SFOG-råd Prevetion av förtidsbörd.
- Preeklampsi-ARG: SFOG-råd Hypertonisjukdomar under graviditet.

- Ultra-ARG: SFOG-råd: Checklista v. 18-20 Fosteranatomi och bildiagnostik. Patientinformation Graviditet med oklar lokalisation.

- UR-ARG: SFOG-råd Apikal prolaps. Patientinformation TVT/TVT-O.

- Covid -19 SFOG-råd: Handläggning v gravida och nyfödda barn till kvinnor med verifierad/sannolik covid-19.

Riks-ARG hölls den 14 november 2023, även denna gång som ett digitalt tvåtimmarsmöte. Majoriteten av AR-grupperna var representerade. Minnesanteckningar från mötet finns publicerade på hemsidan.

AR-grupperna har haft tillgång till en handkassa för det löpande arbetet, och har därutöver haft möjlighet att söka ytterligare medel för bedrivande av verksamheten.

Föreningens hemsida

Hemsidan är SFOGs informationsnav med nyheter som berör medlemmar, information om kommande aktiviteter och ett arkiv över bland annat alla ARG-rapporter och medlemsblad som är tillgängliga on-line för alla. Dessutom läggs kontinuerligt nya råd och nyheter upp på hemsidan. Tyvärr har besöksregistreringen legat nere delar av 2023 till följd av en teknisk miss så antal besökare på hemsidan kan inte rapporteras.

Nyhetsbrevet har skickats ut 7 gånger under året.

Facebooksidan Kvinnoläkaren har närmare 900 följare. Vi uppmanar alla våra medlemmar att följa kontot. Alla kan lägga upp information som är av intresse för specialiteten. Vi har även en slutet grupp på Facebook som heter "Grupp för Kvinnoläkaren". Denna är endast för SFOG-medlemmar och man ansöker om medlemskap, fn är det ca 700 medlemmar där. Där är högt i tak och man kan lägga ut information samt starta diskussioner inom våra ämnesområden.

Kvalitetsfrågor

Kvinnoklinikernas årsrapport 2022 sammanställdes och återfinns på SFOG:s hemsida. I årsrapporten presenteras bland annat klinikernas resultat utifrån uppsatta målvärden. Målvärdena, som är fram-

tagna i samarbete med respektive register, återfinns på SFOGs hemsida. Det finns målvärden inom obstetrik, obstetriskt ultraljud, benign kirurgi, cancervård, cervixcancerprevention och IVF. Utöver de kliniska målvärdena presenteras även resultat för de målvärden som berör läkarnas fortbildning och som är baserade på Läkarförbundets rekommendationer.

Under verksamhetsdagen i augusti presenterades de uppnådda resultaten för målvärdena och hur resultaten har förändrats sedan starten 2019.

Den gynekologiska och obstetriska verksamheten följs via ett flertal register. SFOGs ordförande Christer Borgfeldt har deltagit i GynOps styrgrupp, SFOGs kvalitetssekreterare Marie Vikström Bolin har deltagit i GynOps referensgruppsmöten medan SFOGs fackliga sekreterare Sophia Brismar Wendel är medlem i Graviditetsregistrets styrgrupp. Kvalitetsnämnden, bestående av kvalitetsregistrens registerhållare, Pernilla Dahm Kähler Svenska kvalitetsregistret för gynekologisk cancer – INCA, Christina Bergh Nationellt kvalitetsregister för assisterad befruktning, Q-IVF, Eva Uustal Bristningsregistret, Michaela Granfors Graviditetsregistret, Joakim Dillner Nationella kvalitetsregistret för cervixcancerprevention,

Maud Ankardal GynOp-registret och Marie Vikström Bolin SFOGs kvalitetssekreterare har haft två digitala möten under året då plattformbyten, ekonomiska förutsättningar och fortsatt arbete diskuterades.

Förutom i SFOGs årsrapport så presenterar alla register sitt arbete mer utförligt i respektive årsrapport där intressant statistik finns att studera. För både Gynop och Graviditesregistret finns enkla metoder för att snabbt kunna se aktuella data för egen klinik att jämföra med övriga regioner eller riket som helhet.

Utbildningsfrågor

Under 2023 har SFOG utbildningsnämnd utgjorts av följande personer: Sofie Graner (ordförande), Marie Bixo (fortbildningssekreterare), Charlotte Dahlbäck (Skåne), Stavros Iliadis

(Uppsala), Irma Mehmedagic (OGU, tom mars) Wilhelmina Ullemar (OGU) Lina Bergman (Göteborg), Lotta Herling (Stockholm) Karin Hildén (Örebro), Sahruh Turkmen (Umeå, tom april), Marie – Therse Vinnars (Umeå from aug) Jenny Immerstrand (SPUR-samordnare), Malin Wemner (SNÄV) och Sofia Pihl (Linköping).

Utbildningsnämnden har under året haft sex sammanträden, 24 januari, 16 februari, 22 mars, 3 maj, ett internat mellan 12–13 oktober och 30 november.

Ämnen som nämnden behandlat under året är fortbildning för specialister, med särskilt fokus möjligheten att erbjuda verksamheter extern granskning av specialisters möjlighet till fortbildning via SFOG, samt uppdatering av Checklistorna för ST utbildning och en moderisering av ST tentan.

Specialistexamen genomfördes i Linköping 3 till 5 maj 2023. Ett drygt 50 tal ST läkare deltog. Tre förändringar av ST-tentan genomfördes 2023. A) skriftlig del av tentamen blev digital, b) OSCE stationer blev standardiserade så att alla ST läkare gjorde samma stationer och c) vetenskapligt delmål kunde examineras med en vetenskaplig portfolio och seminarium. Två ST läkare genomförde examen för vetenskapligt delmål med portfolio. Den alternativa formen med portfolio utföll väl, och kommer att fortsätta under 2024. Deltagarna kom från hela landet, och från både större och mindre sjukhus. Inget pris för bästa ST arbete utsågs eftersom SFOG veckan 2023 ersatts av NFOG kongress.

SFOG kansli har under 2023 samordnat och administrerat SFOG ST-kurser för de medicinska delmålen samt utbildningskurserna. Minst en kurs per delmål har genomförts under 2023, och vissa kurser, tex den jourförberedande kursen går flera gånger per år. ST kurserna ges inom ramen för SFOG Utveckling AB. Under 2023 tog styrelsen beslut om att ändra antagningar till ST-kurser så att så många ST-läkare som möjligt erbjuds minst en kurs per termin. Syftet är att sprida ut kurserna mer jämnt under ST-

utbildningen. Det nya systemet planeras att införas för kurserna Vt 2025.

Kansliet har tillsammans med utbildningssekreteraren haft ett möte med ST-kursarrangörer under 2023.

Inom SFOGs subspecialiseringsprogram certifierades en specialist i Reproduktionsmedicin och fyra specialister i Gynekologisk tumörkirurgi med cancervård under år 2023. Examinationerna genomfördes på plats eller som hybridmöten av Fert-ARGs ordförande och vice ordförande respektive representant från Tumör-ARG och lokal gyn-onkolog. SFOGs fortbildningssekreterare deltog vid samtliga examinationer.

Under 2023 annonserades 34 fortbildningskurser för specialister och de allra flesta genomfördes, vissa digitalt.

Målvärden för fortbildning infogades för andra året i rad i kvinnoklinikernas årsrapport och resultatet presenterades i ett tema om fortbildning i Kvinnoläkaren nr 2, 2023. Årsrapporterna har visat att det fortfarande varierar stort vilken omfattning och kvalitet av fortbildning som erbjuds vid de olika klinikerna i landet. Utformningen av en medlemsenkät om fortbildning diskuterades i utbildningsnämnden och skickades ut till alla SFOGs medlemmar i juni. Resultatet presenterades bl.a. vid verksamhetsmötet 1 september.

En pilot-omgång av den s.k. fortbildnings-SPUR genomfördes vid två kliniker under hösten, Västervik och Sundsvall. En utförlig enkät skickades ut till alla specialister och verksamhetschef samt läkarchef vid dessa kliniker i förväg. Utifrån resultatet genomfördes sedan enskilda intervjuer på plats med fyra specialister samt chefer. Resultaten har därefter varit föremål för diskussion med kollegorna vid de två klinikerna i syfte att höja kvaliteten på fortbildningen. Styrelsen kommer att ta ställning till om fortbildnings-SPUR ska fortsätta, och om så i samma form eller i en ny form under 2024.

Vetenskap

Vetenskapliga nämnden har haft två möten under året, ett digitalt och ett

fysiskt. I samband med NFOG i Trondheim presenterades 2022 års bästa avhandlingar. Hela 22 avhandlingar hade anmälts och för tredje gången delades pris ut för bästa gynekologiska respektive bästa obstetriska avhandling. Bästa gynekologiska avhandling ”Modern contraceptive use among female refugee adolescents in northern Uganda: prevalence, effect of peer counselling, adherence and experie” kom från Erika Gyllencreutz med titeln ”Different aspects of electronic fetal monitoring during labor”.

Vetenskapliga nämnden har under 2023 fortsatt att granska ansökningar för Lena Wäpplings stiftelse, <https://sv.lenawfoundation.com/>. Stiftelsen är inriktad mot ovarialcancerforskning och ger förhållandevis stora anslag.

SFOG deltar också i granskning av anslag till NFOG-fonden. Antalet ansökningar ökade något jämfört året dessförinnan. Antalet ansökningar från Sverige har blivit något fler men vi kan bli bättre på att påminna varandra om att söka. Närmare information finns på <https://nfog.org/fund/>.

SNAKS – Svenskt Nätverk för Nationella Kliniska Studier inom Ob/Gyn

SNAKS har fortsatt arbete med att främja samarbete inom landets kvinnokliniker och universitet för att driva klinisk forskning av hög kvalitet. Styrgruppen representeras av företrädare för obstetrik, gynekologi och reproduktionsmedicin, geografiskt från hela landet, universitetskliniker liksom landsortskliniker, samt av både äldre och yngre kollegor som arbetar i vår specialitet. SFOGs vetenskapliga sekreterare ingår i styrgruppen, liksom företrädare från våra stora kvalitetsregister; Gynop och Graviditetsregistret. Ett kontaktnät av kollegor finns ute på kliniker. De har ansvar för att sprida information om SNAKS-stödda studier på kliniken och därmed bidra till både utveckling av studierna samt rekrytering av patienter. Alla som forskar och driver kliniska studier, uppmantras att ta kontakt med SNAKS styrgrupp för att kunna dra nytta av kontaktnätet och även få synpunkter

på/stöd med studieupplägg. Samtliga kliniker som bidrar i SNAKS-stödda studier kan räkna med en positiv effekt för sin verksamhet; bara genom att medverka i studier förbättras utfall för patienterna, man får hjälp med att införa nya metoder/handläggning i form av studier och fler i personalgruppen utbildas i t.ex. good clinical practice.

Under 2023 har SNAKS styrelse bestått av Verena Sengpiel (ordförande, graviditetsregistret), Sophia Brismar Wendel (sekreterare), Ann Josefsson (vetenskaplig sekreterare), Christer Borgfeldt (GynOp), Lovisa Bergengren, Katarina Tunon, Marie Blomberg, Maria Gyhagen, Evangelia Elenis, Marie-Therese Vinnars, Emir Henic och Sophia Ehrström. Styrgruppen har under 2023 haft fyra digitala möten.

I februari har SNAKS presenterats för danska motsvarighet till SNAKS ”Danskt konsortium for multicenterstudier inden for gynækologi og obstetrik” (<https://www.dsog.dk/new-page>).

I maj var SNAKS inbjuden att presentera sina erfarenheter av dem första 10 åren på Nationell konferens om kliniska studier 2023 i Göteborg där forskare, representanter från lärosäten, industrin, Vetenskapsrådet etc brukar träffas för att diskutera förutsättningar för forskning i Sverige (<https://kliniskastudier.se/nationell-konferens-om-kliniska-studier>).

I augusti har SNAKS presenterats på NFOG kongressen i Trondheim och där efter har arbetet med ett nordiskt forskningsnätverk under NFOG påbörjats.

Följande SNAKS-stödda studier har tillkommit under 2023:

- 1) ”Preeclampsia Intervention 4 – A double blind phase III randomised controlled trial assessing metformin to prolong gestation in preterm preeclampsia - Preeclampsia Intervention 4 (PI 4)”, PI Lina Bergman, Göteborg
- 2) ”The PEPP-study - PreEclampsia Postpartum Prevention”, PI Anna Sandström & Kari Johansson, Stockholm

Årsberättelse för Mödrahälsövårdsöverläkargruppen

I tätt samarbete med samordningsbarnmorskornas nationella nätverk och MBHV- psykologernas nationella nätverk

Mödrahälsövårdsöverläkarna, samordningsbarnmorskorna och mödra/barnhälsövårdpsykologerna har mycket länge samarbetat nationellt för att få till en god och jämlik mödrahälsövård runt om i Sverige. Vi har ett gott samarbete och ”glor och snor” från varandra. Detta nätverk har svetsats samman extra mycket de sista åren då det i många regioner gjorts omorganisationer där de regionala, centrala Mödrahälsövårdsenheterna har splittrats och ibland tagits bort helt. Dessutom har det i och med Kunskapsstyrningen via NPO också blivit en sorts kamp för nätverket att få fortsätta arbeta för en kunskapsstyrd mödrahälsövård då det i den nationella kunskapsstyrningen ofta utgår från specialistvård och specifika diagnoser medan vi i Mödrahälsövärderna arbetar med förebyggande hälsövård på olika nivåer, sorterar gravida efter riskfaktorer som berör flera olika NPO områden. Vi passar inte in i den vanliga NPO organisationen eftersom vi spänner över så många områden samt har uppdrag utöver graviditet såsom familjeplanering, cellprovskontroller och STI-prevention.

Därför har vi under åren, speciellt de senaste 2 åren uppvaktat Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten, SKR (via NPO) och socialdepartementet för att få förståelse för vår speciella situation. Detta har utmynnat i att vi fått till en permanent Nationell arbetsgrupp-NAG i mödrahälsövård vilken vi är mycket glada för. Denna NAG grupps första uppdrag kommer att vara en kartläggning av mödrahälsövärdens basprogram en så kallad GAP-analys där vi kommer att upptäcka hur olika vi gör i landet och vad vi måste arbeta med för att bli mer samstämmiga.

NAG-gruppen är dock inte till för andra frågor såsom: ”Hur ska vi kunna få behålla våra MHV-enheter regionalt?” Regioner kan nu splittra och lägga ner MHV-enheter eftersom det inte finns någon föreskrift eller rekommendation

från regeringen att dessa enheter är nödvändiga och att det finns tvingande skäl för alla regioner att tillsätta MHÖL och Samba samt psykologer med utvecklingsuppdrag i en sådan MHV-enhet. Dessa enheter är oerhört viktiga för implementering av nya riktlinjer och fortbildning av våra mödrahälsovårdsbarnmorskor och MBHV-psykologer. Därför pågår nu ett arbete med att skriva en skrivelse till Socialdepartementet. Vi vill i den få till en nationell föreskrift som kräver att en MHV-enhet med ovanstående kompetenser ska finnas för att en region ska få tillhandahålla mödrahälsovård. Vi inom vårt nätverk känner att det är oerhört viktigt att få till en sådan föreskrift för att vi ska få behålla en bra mödrahälsovård i Sverige.

I övrigt har vi det senaste året haft ett stort möte i mars 2023 de så kallade "Nationella Mödrahälsovårdsdagarna" (förut MHÖSAMPSY). Dessa dagar var välbesökta och vi hade det största antalet anmälda någonsin på ca 83 deltagare. Det var givande dagar då diskussioner fördes inom följande områden:

1. NAG:s uppdrag
2. Socialstyrelsens rekommendationer angående mödrahälsovård inom vissa områden såsom eftervård, psykisk ohälsa, substansbruk och obesitas mm.
3. Folkhälsomyndigheten: Vaccinationer under graviditet -rekommendationer, "vaccinationsprogram för gravida"
4. Familjecentralernas fördelar
5. Graviditetsregistret-data från registret presenterades.
6. Riskfaktorer för peripartum depression
7. 1177-information till gravida på andra språk
8. Screening för graviditetsdiabetes.
9. Psykisk ohälsa inom mödrahälsovården-exempel från Dalarna hur man tar hand om det
10. Rutinkollen
11. Snif-svenskt nätverk för information om fosterdiagnostik presenterade patientinformationsmaterial samt material för den informerande barn-

morskan att använda vid samtal om fosterdiagnostik.

12. Introduktion för nya barnmorskor i mödrahälsovård-gruppen presenterade sitt arbete
13. Eftervårdsgruppen-presenterade sitt arbete.
14. Utökad forskrivningsrätt för barnmorskor-diskuterades.
15. Egna överläggningar i professionsgrupper.

Alla MHÖL:ar hade i oktober 2023 möte där följande diskuterades:

1. Immuniseringar
2. Thyroideasjukdomar och graviditet-överbehandlar vi subkliniska hypothyreoser under graviditet?
3. Reumatiska sjukdomar och graviditet.
4. NAG
5. Janusinfo
6. Diskussioner om mycket mer.

Nya Nationella Mödrahälsovårdsdagar planeras i mars 2024. I och med vårt nätverk planeras nu dagarna tillsammans så att programmet skall bli bra för alla yrkeskategorier. Vi har också dietist som finns att tillgå på vissa MHV-enheter, något vi önskar att det utökas.

Det vi senast har uppmärksammat och är mycket kritiska till är Socialstyrelsens nya Nationella riktlinjer för mödrahälsovård där det ingår ett basprogram som inte är heltäckande och oöverskådligt. Vi har påtalat det och hoppas på gensvar.

Nätverket är ovärderligt för oss som arbetar inom detta område och vi vill verkligen fortsätta att arbeta tillsammans trots de ekonomiska svårigheterna som regionerna står inför.

Sveriges Privatgynekologer

Styrelsen för privatgynekologerna i Sverige avger härmed följande berättelse över föreningens verksamhet under tiden 7 mars 2023 till 1 mars 2024.

Styrelse

Ordförande Susanna Horak Pedersen, Falkenberg.

Kassör Evelina Sande Idenfeldt, Strängnäs.
Övriga ledamöter:

Louise Bowman, Karlstad

Emma Karlsfors, Skövde

Katarina Johansson, Linköping

Teresia Ondrasek Jonsson, Sundsvall

Revisor

Karin Boyer. Revisorssuppleant Sophia Ehrström

Övriga valda

Vetenskaplig rådgivare: Docent Karin Bergmark, Jubileumskliniken, Sahlgrenska Universitetssjukhuset Göteborg
Valberedning: Åsa Hiller, Catharina Hofte samt Karin Bredinger (sammankallande) Föreningens representant i SPLF och vid taxeförhandlingar: Katarina Johansson

Kansli

Föreningen har ingen egen lokal. Information om föreningens verksamhet finns på Sveriges privatgynekologers hemsida, www.privatgynekologerna.se. För medlemmar finns inloggning.

Medlemsantal

Under 2023 har privatgynekologerna haft ca 60 medlemmar. Kontaktuppgifter till alla betalande medlemmar finns på hemsidan och ses vid inloggning för medlemmar. Medlemsavgiften är som tidigare 200 kr/år.

Föreningens inre verksamhet

Under året har styrelsen haft 11 styrelsemöten, varav ett har varit fysiskt, övriga har varit på distans.

Styrelsemötena har huvudsakligen handlat om den planerade utbildningsresan hösten 2023, som sedermera tyvärr blev inställd pga av alldeles för få anmälda trots upprepade påminnelser.

Tips på utbildningar har delats med medlemmarna under året.

Synpunkter på fortbildningskursen för öppenvårdsgynekologer i SFOGs regi har åter arbetats fram enligt önskemål från Marie Bixo, SFOG.

Utåtriktad verksamhet och information
Årsmöte isamband med "Ulvundamötet" 231019

Ekonomi

Ekonomi är stabil, intäkterna kommer från medlemsavgiften. Årsmötet beslutade att styrelsen erhåller arvode i form av styrelsemiddag och övernattningsdagen innan årsmötet. Revisorernas arvode 0 kr.

OGU Obstetrik och gynekologer under utbildning

OGUs fullständiga verksamhetsberättelse kommer att publiceras i sin helhet i Kvinnoläkaren #3 efter att verksamhetsåret som löper mellan två OGU-dagarna avslutats.

OGUs styrelse har under 2023 haft 4 fysiska möten (inklusive ett två dagars internat med både styrelse-, och strategimöte), ett gemensamt möte tillsammans med SFOGs styrelse, och 1 möte i digital form. Vid alla fysiska möten har det även funnits möjlighet för styrelsemedlemmar att delta digitalt vid behov. OGUs ekonomi är integrerad i SFOGs budget. OGUs utgifter 2023 var något högre än budgeterat vilket grundade sig i en högre kostnad för OGU-dagarna än beräknat samt dyrare resor i samband med NFOG-kongressen än väntat.

OGU-dagarna 2023 arrangerades i Stockholm och blev de mest välbesökta OGU-dagarna hittills. Temat var Power of Women, med inspiration från boken med samma titel av nobelpristagare Denis Mukwege. Flertalet fantastiska föreläs-

ningar hölls med en både nationell och internationell tolkning av temat. Under OGU-symposiet diskuterades den kirurgiska träningen där delar av OGU-enkäten belystes och vi fick en genomgång av Ida Bergman av statistiken på ST-läkarnas kirurgiska involvering från Gyn-Op

För första gången ersatte NFOG-kongressen SFOG-veckan och OGU har genom engagemang i den nordiska motsvarigheten NFYOG varit involverade i anordnandet av en workshop på pre-congress day, och även ett par webinarium inför kongressen. Vi ser fram emot ytterligare engagemang på NFOG-kongressen 2025 som hålls i Uppsala. I samband med SFOGs årsmöte tillkännagavs även årets mottagare av OGUs handledarpris Åsa Heldestad i Örnsköldsvik.

I november 2023 publicerades debattartikeln ST-läkare undanhålls tillfällen vid operationsbordet som skrivits av OGUs styrelse och belyser problemen med allt färre operationstillfällen och hur vi bör maximera den kirurgiska träning som finns. Artikeln blev senare nominerad till bästa debattartikel 2023.

Fortsatt internationell arbete har skett genom OGUs representation i både NFYOG och ENTOG (vår nordiska och europeiska motsvarighet till OGU). Årets ENTOG-utbyte arrangerades i år av Polen, och reseberättelsen finns att läsa i Kvinnoläkaren #4.

För första gången testades en alternativ examinationsform till det vetenskapliga arbetet på ST-tentan. OGU har varit med i utvärderingen utav denna genom vår representation i utbildningsnämnden, och kommer fortsätta att arbeta med frågan framöver.

OGU har förutom redan nämnda sammanhang även representerats i SFOGs styrelse, vid årets två verksamhetsmöten, ST-skrå, samt fört dialog med SNÄV (studierektorsnätverket).

Företaget har sitt säte i Stockholm.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Inga väsentliga händelser har skett under året.

Flerårsöversikt (tkr)	2023	2022	2021	2020
Nettoomsättning	2 645	3 076	3 432	2 538
Resultat efter finansiella poster	-649	298	2 813	1060
Soliditet (%)	91	90	89	89

Förändringar i eget kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	8 870 263	198 617	9 068 880
Disposition enligt beslut av årets årsstämma:	198 617	-198 617	0
Beslutade bidrag		-15 000	-15 000
Årets resultat	-699 230	-699 230	
Belopp vid årets utgång	9 053 880	-699 230	8 354 650

Resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):	
från föregående år överfört eget kapital	9 053 880
årets förlust	-699 230
	8 354 650
disponeras så att ny räkning överföres	8 354 650
	8 354 650

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning	Not 1	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Medlemsavgifter		2 286 000	2 240 400
Nettoomsättning		2 645 161	3 075 768
		4 931 161	5 316 168
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.		4 931 161	5 316 168
Rörelsekostnader			
ARG-verksamhet		-328 121	-300 148
Medlemstidning		-333 283	-305 809
Övriga externa kostnader		-4 381 666	-3 243 426
Personalkostnader	2	-1 339 516	-1 233 931
Summa rörelsekostnader		-6 382 586	-5 083 314
Rörelseresultat		-1 451 425	232 854
Finansiella poster			
Resultat från andelar i koncernföretag		700 000	0
Utdelningar		63 248	65 429
Ränteintäkter och liknande resultatposter		2 538	0
Räntekostnader och liknande resultatposter		-136	-115
Summa finansiella poster		765 650	65 314
Resultat efter finansiella poster		-685 775	298 168

Bokslutsdispositioner				Noter			
Förändring av periodiseringsfonder		90 000	60 000	Not 1 Redovisningsprinciper			
Summa bokslutsdispositioner		90 000	60 000	Allmänna upplysningar			
Resultat före skatt		-595 775	358 168	Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.			
Skatter				Kortfristiga placeringar värderas enligt lägsta värdes princip. Upplupen ränta på placeringarna redovisas som upplupen intäkt i balansräkningen.			
Skatt på årets resultat		-103 455	-159 551	Långfristiga värdepappersinnehav värderas kollektivt då syftet med placeringarna är att uppnå riskspridning.			
Årets resultat		-699 230	198 617	Värdepapper, som är anläggningstillgång, är upptagen till anskaffningsvärde minskat med eventuellt erforderliga nedskrivningar, avseende bestående värdenedgångar.			
Balansräkning	Not 1			Not 2 Medelantalet anställda			
TILLGÅNGAR		2023-12-31	2022-12-31	2023			
Anläggningstillgångar				2022			
Materiella anläggningstillgångar				Medelantalet anställda			
Inventarier, verktyg och installationer	3	0	0	2			
Summa materiella anläggningstillgångar		0	0	2			
Finansiella anläggningstillgångar				Not 3 Inventarier, verktyg och installationer			
Andelar i koncernföretag	4	50 000	50 000	2023-12-31			
Summa finansiella anläggningstillgångar		50 000	50 000	2022-12-31			
Summa anläggningstillgångar		50 000	50 000	Ingående anskaffningsvärden			
Omsättningstillgångar				Utgående ackumulerade anskaffningsvärden			
Varulager m. m.				24 250			
Färdiga varor och handelsvaror		53 032	42 348	24 250			
Summa varulager		53 032	42 348	Ingående avskrivningar			
Kortfristiga fordringar				Årets avskrivningar			
Kundfordringar		138 751	56 782	0			
Övriga fordringar		136 503	19 259	Utgående ackumulerade avskrivningar			
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		390 987	427 670	-24 250			
Summa kortfristiga fordringar		666 241	503 711	Utgående redovisat värde			
Kortfristiga placeringar				0			
Övriga kortfristiga placeringar		5 333 880	5 333 880	Not 4 Andelar i koncernföretag			
Summa kortfristiga placeringar		5 333 880	5 333 880	2023-12-31			
Kassa och bank				2022-12-31			
Kassa och bank		4 120 862	5 138 440	Ingående anskaffningsvärden			
Summa kassa och bank		4 120 862	5 138 440	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden			
Summa omsättningstillgångar		10 174 015	11 018 379	50 000			
SUMMA TILLGÅNGAR		10 224 015	11 068 379	50 000			
Balansräkning	Not 1			Utgående redovisat värde			
EGET KAPITAL OCH SKULDER		2023-12-31	2022-12-31	Stockholm			
Eget kapital				Christer Borgfeldt			
Fritt eget kapital				Ordförande			
Fri överkursfond		9 068 879	8 885 262	Linda Iorizzo			
Beslutade bidrag		-15 000	-15 000	Facklig sekreterare			
Årets resultat		-699 230	198 617	Ann Josefsson			
Summa fritt eget kapital		8 354 649	9 068 879	Vetenskaplig sekreterare			
Summa eget kapital		8 354 649	9 068 879	Radha Korsoski			
Obeskattade reserver				Redaktör för Kvinnoläkaren			
Periodiseringsfonder		1 080 000	1 170 000	Linnéa Lindroos			
Summa obeskattade reserver		1 080 000	1 170 000	Kvalitetssekreterare			
Kortfristiga skulder				Nathalie Vilhelmsson			
Leverantörsskulder		241 059	232 386	Ledamot, OGU-representant			
Övriga skulder		117 075	166 048	Kerstin Nilsson			
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		431 232	431 066	Argus			
Summa kortfristiga skulder		789 366	829 500	Vår revisionsberättelse har lämnats			
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		10 224 015	11 068 379	Crowe Osborne AB			

Årsredovisning för SFOG Utveckling AB

SFOG Utveckling AB Org.nr 559076-6431

Styrelsen och verkställande direktören för SFOG Utveckling AB avger följande årsredovisning för räkenskapsåret 2023.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Bolaget bedriver verksamhet inom kompetensutbildning, kurs- och konferensverksamhet, framställande av referensmaterial främst inom obstetrik och gynekologi och därmed förenlig verksamhet. Bolaget är ett helägt dotterbolag till Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi, organisationsnummer 845000-2905 med säte i Stockholm.

Flerårsöversikt (Tkr)	2023	2022	2021	2020
Nettoomsättning	11 817	10 447	7 904	8 448
Resultat efter finansiella poster	1 451	1 289	481	2 388
Soliditet (%)	52	59	46	47

Förändringar i eget kapital

	Aktie- kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Bolagsbildning	50 000	1 507 544	783 286	2 340 830
Disposition enligt beslut av årsstämman:				
Efterutdelning 28/9-2023		-700 000	-700 000	
Balanseras i ny räkning		783 286	-783 286	0
Årets resultat		1 008 064	1 008 064	
Belopp vid årets utgång	50 000	1 590 830	1 008 064	2 648 894

Resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	1 590 831
årets vinst	1 008 064
	2 598 895

disponeras så att till aktieägare utdelas i ny räkning överföres

2 598 895

Styrelsen föreslås bemyndigas att besluta om tidpunkt då utdelningen skall betalas.

Styrelsen anser att förslaget är förenligt med försiktighetsregeln i 17 kap. 3 § aktiebolagslagen enligt följande redogörelse: Styrelsens uppfattning är att vinstutdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav verksamhetens art, omfattning och risk ställer på storleken på det egna kapitalet, bolagets konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning	Not 1	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Rörelseintäkter, lagerförändringar m. m.			
Nettoomsättning		11 816 999	10 446 601
Summa rörelseintäkter, I agerförändringar m.m.		11 816 999	10 446 601
Rörelsekostnader			
Handelsvaror		-8 510 805	-7 401 458
Övriga externa kostnader		-1 249 419	-1 173 882
Personalkostnader	2	-670 534	-585 051
Summa rörelsekostnader		-10 430 758	-9 160 391
Rörelseresultat		1 386 241	1 286 210

Finansiella poster

Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	64 770	3 978
Räntekostnader och liknande resultatposter	-6	-1 417
Summa finansiella poster	64 764	2 561
Resultat efter finansiella poster	1 451 005	1 288 771

Bokslutsdispositioner

Förändring av periodiseringsfonder	-170 000	-300 000
Summa bokslutsdispositioner	-170 000	-300 000
Resultat före skatt	1 281 005	988 771

Skatter

Skatt på årets resultat	-272 941	-205 485
Årets resultat	1 008 064	783 286

Balansräkning Not 1

TILLGÅNGAR

Omsättningstillgångar	2023-12-31	2022-12-31
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	60 000	61 250
Övriga fordringar	910 649	709 349
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	8 580	8 580
Summa kortfristiga fordringar	979 229	779 179

Kassa och bank

Kassa och bank	7 175 089	5 553 301
Summa kassa och bank	7 175 089	5 553 301
Summa omsättningstillgångar	8 154 318	6 332 480
SUMMA TILLGÅNGAR	8 154 318	6 332 480

Balansräkning	Not 1	
EGET KAPITAL OCH SKULDER	2023-12-31	2022-12-31
Eget kapital		
Bundet eget kapital		
Aktiekapital	50 000	50 000
Summa bundet eget kapital	50 000	50 000
Fritt eget kapital		
Balanserat resultat	1 590 831	1 507 545
Årets resultat	1 008 064	783 286
Summa fritt eget kapital	2 598 895	2 290 831
Summa eget kapital	2 648 895	2 340 831
Obeskattade reserver		
Periodiseringsfonder	1 977 000	1 807 000
Summa obeskattade reserver	1 977 000	1 807 000
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	1 120 148	611 482
Skatteskulder	272 941	0
Övriga skulder	88 422	22 901
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2 046 912	1 550 266
Summa kortfristiga skulder	3 528 423	2 184 649
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER 8	154 318	6 332 480

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Nyckeltalsdefinitioner

Nettoomsättning
Förelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader men före bokslutsdispositioner och skatter.

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Not 2 Medelantalet anställda

2023 2022
Bolaget har inga fasta anställda utan lön betalas endast till vissa kursledare.

Stockholm
Henrik Graner *Christer Borgfeldt*
Verkställande direktör Ordförande

Sofie Graner Ledamot

Min revisionsberättelse har lämnats

Christer Eriksson
Auktoriserad revisor

Ekonomisk kommentar från skattmästare

Ekonomiskt är verksamheten uppdelad i föreningen SFOG och det helägda aktiebolaget SFOG Utveckling AB.

SFOG Förening

Årets rörelseresultat (alltså summan av inkomster och utgifter från verksamheten) blev ett underskott på 1 451 tkr. Detta var i linje med förväntat resultat. Det var budgeterat ett underskott på 1 347 tkr. De flesta inkomst- och utgiftsposterna låg i nivå med förväntat utfall. Det som tillkom under året var en avskrivning av kundfordringar på ca 360 tkr, främst ackumulerade oinbetalda medlemsavgifter, som inte var inräknad i budget.

Det budgeterade underskottet var tänkt att delvis täckas av aktieutdelning från SFOG Utveckling AB. Utdelningen var planerad att bli 500 tkr men blev 700 tkr. Denna utdelning är skattebefriad eftersom föreningen är en ideell förening.

Resultatet efter avkastning på kapital (främst aktieutdelning) samt skatt blev ett underskott på 686 tkr.

Föreningen har en stabil ekonomi med god likviditet (pengar i kassan) och god soliditet (sparat kapital). Därav styrelsens beslut att lägga en budget med förväntat underskott istället för att höja medlemsavgiften.

Föreningen hade vid årsskiftet ett sparat kapital i form av aktiefonder och aktier till ett värde av drygt 8 Mkr. I enlighet med SFOGs Hållbarhetspolicy som antogs på årsmötet

2023 har översyn av investeringarna nyligen gjorts med syfte att belysa hållbarhetsaspekten i investeringarna. En första liknande översyn gjordes 2022. Som följd av översynen i år har investeringarna disponerats om till en ännu mer tydlig hållbarhetsprofil.

SFOG Utveckling AB

Verksamheten i företaget är helt inriktat på ST-kurser. Företaget har inte någon egen lokal eller anställd personal. Företaget köpte under året kanslifunktion av föreningen till ett värde av 1,1 Mkr och betalar lokala kursgivare för att arrangera själva kurserna. Omsättningen för 2023 var ca 11,8 Mkr och resultatet efter skatt blev ett överskott på 1 Mkr. Detta motsvarar en vinstmarginal ca 8% vilket ligger i linje med tidigare år (undantaget Covidåren).

Föregående år (2022) redovisades ett resultat efter skatt på 783 tkr vilket föranledde ett beslut om en aktieutdelning på 700 tkr under 2023. Aktieutdelningen är generell skattefri för föreningen eftersom ägaren (SFOG Förening) är en ideell förening även om det finns vissa begränsningsregler för detta.

Styrelsen ämnar föreslå en utdelning på 1 Mkr för 2024 baserat på 2023 års resultat. Efter utdelning kvarstår i företaget en ekonomisk buffert på ca 2,5 Mkr som följd av tidigare ansamlade överskott.

Budget 2024

Även för 2024 budgeteras för att rörelseresultatet i föreningen blir ett underskott. Underskottet planeras att täckas av sparade medel i föreningen samt utdelning från företaget (för 2024 planeras en utdelning på 1 Mkr). Eftersom föreningen har ett väl tilltaget sparat kapital ser inte styrelsen detta som ett problem men eventuellt kan det innebära påverkan på budgetarbetet framöver.

För företagets del förutspås en något lägre vinstmarginal till följd av nya beräkningsregler av kurspriser i syfte att hålla ner kursavgifterna.

Framåtblick

Styrelsen räknar med att det även framlides kommer bli små eller inga möjligheter för Stiftelsen för Utbildning och Utveckling inom Obstetrik och Gynekologi att finansiera ARG-verksamheten. Förhoppningen är förstås att ARG-verksamheten ska kunna återgå till tidigare nivåer inkluderande fysiska möten. Styrelsen ser goda möjligheter att finansiera detta inom SFOGs budget.

Styrelsen välkomnar en aktiv diskussion angående hur det samlade kapitalet i föreningen på bästa sätt kan användas för att gagna medlemmarna.

Medlemsavgiften

Styrelsen ser i nuläget ingen anledning att förändra medlemsavgiften. Avgiften föreslås fortsätta vara 1200 kr för ordinarie medlemskap och 600 kr för pensionär.

Inbjudan till webinarium

Järnbrist hos unga kvinnor och gravida - ett folkhälsoproblem

Mediahuset har nöjet att bjuda in dig till ett kostnadsfritt webinarium som utforskar ämnet järnbrist hos unga kvinnor och gravida.

Webbinariet är avsett för sjukvårdspersonal med särskilt intresse för kvinnors hälsa och deltagandet är helt kostnadsfritt tack vare våra sponsorer. Som deltagare kommer du ha möjlighet att skriva in frågor till föreläsarna redan på förhand samt under mötet. Anmälan krävs - alla anmälda får även tillgång till det inspelade materialet i efterhand.

Datum & tid: 2 oktober kl. 16.00-17.00

Moderator: Stefan Lindgren

Föreläsare:

Lisa Söderman med dr, specialistläkare Octaviakliniken och ledamot i Region Stockholms läkemedelskommittés expertgrupp för kvinnosjukdomar och förlossning

Stefan Lindgren Professor och överläkare vid sektionen för gastroenterologi, Skånes universitetssjukhus

Marie Andersson Sjuksköterska, Södra Älvsborgs sjukhus, Borås

Program*

Järnmetabolism, principer för diagnostik och behandling av järnbrist - **Stefan Lindgren**

Förekomst och konsekvenser av järnbrist hos kvinnor i olika faser av livet och under graviditet - **Lisa Söderman**

Praktiska aspekter på intravenös järnbehandling - **Marie Andersson**

Frågor och diskussion

**Det slutgiltiga innehållet av programmet beslutas uteslutande av programgruppen/föreläsarna. Sponsorererna har inte haft inflytande över det vetenskapliga innehållet.*

Save the date - anmäl ditt deltagande redan nu!

Observera att anmälan krävs och att endast sjukvårdspersonal och representanter från sponsrande företag får lov att delta vid mötet. Anmäl dig på medevents.se/events/jhukog-ef-2024 eller via koden intill.

Valberedningens förslag till ny styrelse

Ordförande Marion Ek

Vice ordförande Ulrika Ottander

Vetenskaplig sekreterare Karin Pettersson

Nyval

Nyval

Nyval

Skattmästare Henrik Graner

ARGUS Kerstin Nilsson

Webb-ansvarig Olof Alexandersson

Omväl

Omväl

Omväl

Vice ordförande Ulrika Ottander

Under drygt 30 år inom obstetrik och gynekologi har jag mött såväl fantastiska som fasansfulla öden. Specialiteten innehåller just denna spännvidd och upphör aldrig att fascinera mig. Alla tusentals dag- och nattpass där naturens krafter möter sjukvården har gjort mig ödmjuk inför kunskap, lagarbete och liv. Jag heter Ulrika Ottander och är docent och gynekolog med subspecialisering i gynekologisk tumörkirurgi. Jag undervisar också på läkarprogrammet och forskar om

gynekologisk cancer och endometrios.

Min bana inom obstetrik och gynekologi började 1993 i Örnsköldsvik. Tidigt blev jag varse att teoretiska kunskaper och kirurgisk träning var nyckeln till klinisk skicklighet. Att jag skulle bli kirurgiskt aktiv var en självklarhet, medan valet av specialitet berodde mer på mottagande och organisation. På kvinnokliniken blev jag tidigt introducerad i ett kollegialt sammanhang. Jag fick en mentor som uppmuntrade mig till forskning och efter flytten till Umeå 1994 blev jag involverad i ett doktorandprojekt. SFOGs representanter i Tumör-ARG utformade under denna tidsperiod en utbildningsplan för gynekologisk tumörkirurgi vilket blev helt avgörande för mitt val att stanna i specialiteten. Det fanns en öppning att utvecklas inom den avancerade kirurgin med ett strukturerat program som rekommenderade bland annat utlandstjänstgöring. Denna gjorde att jag sammanlagt fick två år inom allmänkirurgi och en period i Lueven, Belgien som fellow på deras tumörkirurgiska center.

Det har tidvis varit kämpigt att kombinera forskning och klinik. Jag är väl förtrogen med olika former av hinder som uppstår i de system som är vår vardag, men också med glädjen att få göra båda. Utbildning och utveckling som vilar på vetenskaplig grund är nödvändigt i denna verksamhet. Där, i brytningen mellan kliniska kval och teoretiska krav, har SFOG funnits som ett stöd. Riktlinjer och kurser. Formaliserade utbildningsplaner. Vetenskapligt förhållningssätt. En vän att ta med sig in till verksamhetschefen när utveckling ställs mot produktion.

Jag hoppas med mitt engagemang i SFOG kunna bidra med min kliniska och akademiska erfarenhet liksom min förmåga att navigera i sjukvårds- och forskningsmiljöer på olika nivåer. Jag skulle vilja arbeta för att klinik och kunskapsutveckling har en tydlig koppling med SFOG som plattform, där nya och erfarna generationer av obstetiker och gynekologer möts, diskuterar och utvecklar professionen. Med patienten i hjärtat och vetenskap i hjärnan.

Vetenskaplig sekreterare Karin Pettersson

Till SFOGs medlemmar! Jag känner mig hedrad och glad över att förhoppningsvis få vara del av SFOGs styrelse som vetenskaplig sekreterare from 2025. Detta blir i så fall min andra omgång i styrelsen, jag var OGU:s andra ordförande på 90-talet och satt därmed i styrelsen. Jag disputerade på KI 2002 på en avhandling om Intrauterin fosterdöd (IUFD) där jag ffa allt studerade infektiösa orsaker till IUFD. Ism starten av mitt avhandlingsarbete var jag med och startade INFPREG, en kunskapsida på Internet om infektioner under graviditet. Vi har ca 20 000-25 000 besökare per månad och jag får ofta höra att INFPREG gör skillnad inom obstetrik. Detta blev extra tydligt när pandemin kom och tillsammans med några obstetiker och neonatologer i Sverige var vi snabba att publicera nationella rekommendationer. SFOG initierade också veckovisa webinarer där vi delade med oss om det senaste kunskapsläget, det var mycket uppskattat. Både intresset för IUFD och infektioner har präglat en stor del av min forskning och 2013 blev jag docent i obstetrik och gynekologi vid KI. Jag har i nuläget 6 doktorander.

Veckan efter min disputation 2002 blev jag sektionschef för

obstetrikerna på Karolinska (dåvarande Huddinge sjukhus) och jag har trivts enormt bra i den rollen. Jag tycker att det är så stimulerande att kunna kombinera klinik, ledarskap och forskning. I mitt kliniska arbete är jag mest intresserad av de kvinnor som har något tillstånd före graviditeten som kan påverka graviditet och förlossning, tex cystisk fibros, HIV, ryggmärgsskada eller annan svår neurologisk sjukdom, njursvikt, cancer, genomgången transplantation, mm. Gunilla Ajne och jag startade kursen i högriskobstetrik för specialister för mer än 10 år sedan och det har varit väldigt stimulerande att träffa kloka kollegor från hela Sverige men också att få bidra med kunskap kring avancerade fall. Uttrycket ”Ring en vän” har vi etablerat under kursen och det innebär att ska vi göra vårt bästa för den enskilda sjuka gravida kvinnan måste vi jobba multidisciplinärt.

Jag är otroligt stolt och imponerad över den rollen som SFOG har i sjukvårds-Sverige. Jag var ordförande i perinatal-ARG i många år (11?) och kände verkligen att AR-grupperna har möjlighet att påverka viktiga frågor för våra patienters bästa. Jag hoppas kunna bidra på ett bra sätt i SFOGs styrelse.

Små steg mot en mer hållbar vård

Debriefing är den metod som historiskt använts för krisstöd efter överväldigande händelse. Samtidigt vet vi sedan Cochrane rapporten 2002 att psykologisk debriefing som krishantering är överksam och anses öka risken för traumatisering. Att delta i debriefing efter simuleringsövningar där man inte har drabbats av emotionell överbelastning anses dock inte skadligt. Många tongivande institutioner avråder numera från psykologisk debriefing efter överväldigande händelse, tex WHO, NICE, Socialstyrelsen. Att lämna över viktig information om medicinsk handläggning kring patienter, till kollegan som ska ta över ansvaret är nödvändigt. Och med rätt organisatoriskt stöd i en psykologisk trygg arbetsmiljö kan överlämningen även stödja vår egen hälsa i stället för tvärtom. Men det kräver nya kunskaper och verktyg (1-5).

Just vid första mötet efter en överväldigande händelse (morgonmöte, återsamling, team möte etc) är det lätt att man hamnar i 'debriefing lite', eftersom vi är så präglade av denna metod.

Arbetsstöd Första klinikmöten efter överväldigande händelse

Vid första medarbetamötet efter en överväldigande händelse är fokus på att skapa psykologisk trygghet på arbetsplatsen (morgonmöte, passbytesmöte, etc). Detta är alltså första åtgärd för att trygga klinikens omedelbara patientsäkerhet.

Längre fram utförs det traditionella arbetet med olika avvikelseanalyser. Dessa ska numera inkludera metoder för att undvika kognitiv/emotionella bias och andra förvrängningar/förenklingar.

Grunden för psykologisk trygghet är hur vi tar hand om varandra:

1. Det finns en risk att eget behov av att snabbt hitta svar kan leda till fel slutsatser, mer oro och missriktad skuldbeläggande. Möten bör därför inledas med att ansvarig för mötet påminner om kognitiv bias/emotionell bias/det fragmentariska minnet och värdet om att inte börja spekulera och/eller skapa syndabocker. (1)
2. Ansvarig på plats ger en kort berättelse om vad vi uppfattat har hänt och vad vi tror vi vet, just nu. Det kan vara kontraindicerat för vissa individer att behöva vara med på mötet. Före mötet bör därmed ansvarig på plats stämma av med den/de som drabbats, om man själv vill vara med, och om man i så fall själv vill berätta om händelsen. Möjlighet att själv berätta om händelsen bör, åter igen, erbjudas längre fram.
3. Vi stabilisera varandra utifrån 'Hobfelters fem' (SFOG kokbok har detaljer (2))

SFOGs krisstödsprogram "Reparativt personcentrerat krisstöd" (1-5) har under flera år utvecklats iterativt i nära samarbete mellan kliniker, experter, forskare och chefer inom förlossnings- och gynekologiska vården. För att stödja vår övergång till en mer evidensinformerad och hållbar krishantering, finns det en struktur även för detta första möte. Meningen är att chefen, bakjour eller den som har ansvar för ett första möte ska ges ett strukturerat stöd för att försäkra sig om att man inte faller tillbaka på gamla vanor eller missar något viktigt. Nedan verktyg kommer direkt ifrån SFOGs krisstödsprogram, och därför hänvisar vi till tidigare artiklar i Kvinnoläkaren, för en rikare bakgrundskontext. Vi hoppas denna korta artikel kan vara till stöd oavsett var er klinik är i sin krisstödsprocess. Sprid gärna kunskapen så att åtminstone er chef och alla bakjourer har en kopia av artikeln. Tänk på att viktiga funktioner, såsom chef för barnmorskorna, inte alltid har tillgång till Kvinnoläkaren.

Anamaria Whitmer Jacobsson och Fredrik Bååthe

- I. att främja lugn (tex: mat, värme, ibland försiktig fysisk kontakt, vila, smärtlindring men ingen benzodiazepiner eller sömnmedel)
- II. att främja säkerhet och trygghet (lyssna in individuella förslag tex kalla in förstärkning och undvik nya traumatiserande uppdrag, vid patientkontakt ska en annan läkare vara med, undvik det som individen upplever som kravfyllda sociala situationer (tex morgon-möte)
- III. att främja tillit till den egna och samhällets förmåga (tex fråga efter den drabbade kollegans egna behov och önskemål, om de väljer att vara kvar i tjänsten ska det vara med kollegialt stöd, men rådgör som vanligt angående patienter, skapa inte syndabocker, använd traumainformerade och styrkebaserade frågor (3). (Omedelbart krisstödsverktyg, och reparativ kommunikation lärs ut på SFOGs kursen.
- IV. att främja sociala relationer och socialt stöd (tex: visa närvaro, genomtänkt första klinikmöte, socialt stöd på arbetstid (stanna kvar, vila), fråga hur de kommer hem, skicka med 'Broschyr till anhörig' hem) (4)
- V. att främja hopp (tex påminna om komplexitets teori-"butterfly effekt", undvik; dystert laddade förenklingar, efterklokhet, utfalls-bias, berätta gärna om en oväntat positiv utveckling som du själv har varit med om)
4. Påminn varandra i samtal och vid början av varje möte om att övergripande strävan när vi varit med om något överväldigande är att komma åter i fysiologisk/psykologisk/social balans. Skalan 'Window of tolerance' ger en grafik av detta som repeteras. (Lämna gärna kvar i personalrummen.) (Figur 1)

5. Direkt efter en överväldigande situation mår vi bra av att prata med dem vi känner oss tryggast med (oftast inte flera personer på en gång, eller alla kollegor). Vi behöver inte vara med i kravfyllda sammanhang.
6. Vi påminner varandra om att styrkebaserad, trauma informerade öppna frågor är lämpliga att använda när "drabbade" vill prata om det som skett (lyssna utan att avbryta). (Lämna gärna kvar i personalrummen). (Figur 2)
7. Vi påminner varandra om att alla reagerar olika och har olika behov. Fråga varandra 'vad skulle vara hjälpsamt just nu för dig? Finns det något jag kan göra?'
8. Ansvarig på plats uppmanar varandra att vid behov aktivera klinikkens "Buddy-system" – kollegialt kamratstöd (4).
9. Vi påminner varandra om klinikkens struktur för kollegialt stöd vid kris - "triangeln". Lämna gärna framme i personalrummen. Ibland behöver klinikkens kollegiala krisgrupp involveras tidigt men oftast lite längre fram. (Figur 3)
10. Vi påminner varandra om att först påbörja stabilisering av patienten och deras anhöriga. Därefter kollegan samt deras anhöriga. När den akuta fasen är över jobbas det med organisatoriskt utvecklingsarbete via olika avvikelseanalyser. Visa figur 4 med tre prioriteringscirkular (Lämna gärna kvar i personalrummen.) (Figur 4)
11. Påminna alla att vi vill undvika ryktesspridning och skapande av förvrängda narrativ/berättelser. Oro gällande specifika moment som akut kan påverka patient-säkerheten tas direkt med chefen eller ansvarig på plats. Detta för att säkra patientvården och samtidigt undvika ökad etisk stress på arbetsplatsen.
12. Vi skickar med hem en broschyr till kollegans anhöriga ("För dig som anhörig till sjukvårdspersonal som har varit med om svåra händelser i yrket") och kan även lämna broschyren framme för kollegor att läsa
13. Vi påminner varandra om manualen "Reparativ kommunikation i vården: tillit, ursäkt och meningsfull dialog". Dela ut kort version till de som har kontakt med inblandad patient (Lämna gärna kvar längre "manualen" i personalrummen.) (5)
14. Vi påminner varandra om att det återkommande kommer göras uppföljning för patient, kollega och anhöriga, samt även vad gäller patientsäkerhet.

Mer detaljerad information erhålls via SFOGs kurser i "Reparativt personcentrerat krisstöd". Kontakta anamaria.whitmer-jacobsson@regionhalland.se eller fredrik.baathe@vgregion.se

Referenser

- 1 Bååthe, F., Whitmer Jacobsson, A. Små steg mot en mer hållbar vård. Kvinnoläkaren #1/ 2023 s.21-23
- 2 Svensk Föreningen Obstetrik och Gynekologi (SFOG), Anamaria Whitmer-Jacobsson presentation om Reparativt Personcentrerat krisstöd länk till powerpoint bilder, länk till presentation <https://www.youtube.com/watch?v=MnvrDxiK6dY>
- 3 Bååthe, F., Whitmer Jacobsson, A. Små steg mot en mer hållbar vård. Kvinnoläkaren #3/ 2023 s.21-23
- 4 Bååthe, F., Whitmer Jacobsson, A. Små steg mot en mer hållbar vård. Kvinnoläkaren #5/ 2023 s.27- 29
- 5 Bååthe, F., Whitmer Jacobsson, A. Små steg mot en mer hållbar vård. Kvinnoläkaren #2/ 2024 s.9-10

Hobfolls fem; vägledande principer för stabiliserande stöd i akutfas anpassad för kollegialt stöd

based on Steven Hobfoll's work; adapted to Swedish Healthcare situations by Anamaria Whitmer

- I. att främja lugn**
 - tex: mat, värme, ibland försiktig fysisk kontakt, vila, undvika men ingen benzodiazepiner eller sömn medel
- II. att främja säkerhet och trygghet**
 - lyssna in individuella förslag tex kalla in förstärkning och undvik nya traumatiska uppdrag, vid patientkontakt ska en annan tillika vara med, undvik det som individen upplever som kravfyllda sociala situationer (tex morgon-möte- använd arbetstid första klockslådet)
- III. att främja tillit till den egna och samhällets förmåga**
 - tex fråga efter den drabbade kollegans egna behov och önskemål, om de väljer att vara kvar i tjänsten ska det vara med kollegialt stöd, men rådgör som vanligt utvärderade patienter skapa inte synsticker, använd traumainformerade styrkebaserad frågor och reparativ kommunikation
- IV. att främja sociala relationer och socialt stöd**
 - tex: visa närvaro, gemensamt första klockslådet, socialitet på arbetstid låtanna kvar, vila, basky system, fråga hur de kommer hem, söka med anbring-beskriv hem
- V. att främja hopp**
 - tex påminna om komplexitets teori- "butterfly effect", undvik dystert laddade förklaringar, ettakthet, uttala-bias, beträta gärna om en önskat positiv utveckling som du själv har varit med om

Anamaria Whitmer Jacobsson

Förslag på frågor som du kan ställa till din kollega Frågorna är "traumainformerade" och "styrkebaserade".

- Känns det ok att berätta för mig vad som hände?
- Kan du fokusera ett ögonblick på något som fungerade bra i situationen? Vad gav dig styrka? Berätta mer...
- När blev du medveten om att du använde dig av dina kunskaper, färdigheter och förmågor? Vem hjälpte dig? Vad gjorde dom?
- Försök att tänka på ett tillfälle då du visade handlingskraft, gott omdöme, empati eller uthållighet?
- Vad brukar du göra för att känna dig trygg och säker? Var har du en trygg plats? Vem kan du ringa? Är det någon du vill jag ska ringa?
- Vad tror du skulle vara hjälpsamt just nu? (Vad har hjälpt dig tidigare i andra svåra perioder?)
- Hur kan jag som kollega stödja dig bäst just nu? (När ska vi prata igen?)
- För personer som har svårt att hitta något "stärkande", kan man prova:
 - * Trots allt som har hänt varför blev det inte värre än det blev?
 - * Vad skulle du säga till en vän som beskrev en liknande situation?

Traumainformerade styrkebaserade frågor, A. Whitmer-Jacobsson och F. Bååthe uppdaterat 3 Nov 2023

Kollegialt kamratstöd

- Flerfäktmodell för kollegialt krisstöd (adapaterad från Susan Scott RN, MSN from the University of Missouri Health System)
- Detta är ett arbetsmaterial/Förslag till yrkesfagare anpassning är välkomna. Kontakta: anamaria.whitmer-jacobsson@regionhalland.se fredrik.baathe@vgregion.se

Tre pelare; prioritering

Anamaria Whitmer Jacobsson och Fredrik Bååthe

Opportunistisk salpingektomi

Epitelial ovarialcancer, denna svåra cancerform, diagnosticeras alltför sent pga. diffusa symptom och avsaknad av effektiv screening. Det gör möjlighet till prevention ännu viktigare. Opportunistisk salpingektomi kan bidra till att minska den framtida incidensen av ovarialcancer. Men vilka är riskerna med opportunistisk salpingektomi? Finns det någon ökad risk för kirurgiska komplikationer vid ingreppet? Finns det någon risk att salpingektomi skadar kärlförsörjningen till ovariet och därmed dess funktion? Hur mycket minskar egentligen ovarialcancer-risken när salpingektomi av friska tubor görs som tillägg till hysterektomi eller sterilisering? Och vad väljer kvinnorna?

Teorin som lanserades för 20 år sedan, att höggradig serös epitelial ovarialcancer uppstår i tubans fimbrier och inte i själva ovariet, har konfirmerats i flera studier och är allmänt accepterad. Det logiska steget att efter avslutat barnafödande operera bort tuborna när tillfälle bjuds har anammats av flera centra i världen, med British Columbia i Kanada i spetsen. I Sverige började kliniker erbjuda opportunistisk salpingektomi vid hysterektomi under 2010-talet (Figur 1), samtidigt som vi började planera HOPPSA. En systematisk litteraturoversikt hade då visat ett bristande underlag för bedömning av komplikationer och ovarialpåverkan då salpingektomi adderades till hysterektomi (Darelius 2017).

2017 startade HOPPSA (Hysterektomi och OPPortunistisk SALpingektomi) på Sahlgrenska Universitetssjukhuset och sedan ytterligare 41 kliniker, glädjande nog även flera som redan infört opportunistisk salpingektomi. I studieplanen hade vi kalkylerat med att 50% av valbara kunde rekryteras till studien. Det visade sig vara alltför optimistiskt. De flitigas-

te klinikerna nådde upp till ca 25%. En stor grupp kvinnor hade redan en bestämd uppfattning om att antingen ta bort tuborna för att minska sin ovarialcancer-risk, eller att absolut inte ta bort friska organ vilket skulle kunna bidra till en tidigare menopaus och ge andra negativa hälso-konsekvenser.

Rekryteringen gick därmed långsammare än planerat men höll en stabil takt (Figur 2). Att driva en randomiserad studie under så många år är påfrestande för alla som deltar i rekryteringen. Nu gäller det att komma i mål utan att tappa gnistan! Varför då? Jo, för att det aldrig mer kommer göras någon randomiserad studie av detta slag, och världen väntar på resultatet av HOPPSA. Vi är skyldiga våra patienter, studiedeltagare och världens kvinnor att slutföra studien för att kunna ge evidensbaserade råd och information inför en hysterektomi. Kvinnorna måste erbjudas möjlighet att ta ett välinformerat beslut avseende opportunistisk salpingektomi.

Idag är vi uppe i över 2500 randomiserade kvinnor. Målet är att nå 2800, för att kunna analysera risk för komplikationer och menopaussymtom. I Figur 2 finns det en positiv rekryteringskurva som når målet innan årsskiftet. Det innebär rekrytering av ca 90 kvinnor i kvartalet. Det är ingen omöjlighet, men innebär en ökning jämfört med 2023, då medelrekryteringen var 62 per kvartal. Kvinnor som redan har en bestämd uppfattning ska vi förstås inte försöka omvända till att randomiseras (men de får gärna medverka genom att svara på studieenkäterna). Däremot är det angeläget att alla får information om HOPPSA och därmed möjlighet att medverka. Ju fler kvinnor som tillfrågas, desto snabbare når vi målet och desto snabbare kan vi introducera nationella (och inter-

nationella?) rekommendationer.

Vilka nya rön har tillkommit sedan HOPPSA startade som vi kan berätta om för kvinnor inför en hysterektomi? Se sammanställning i tabellen.

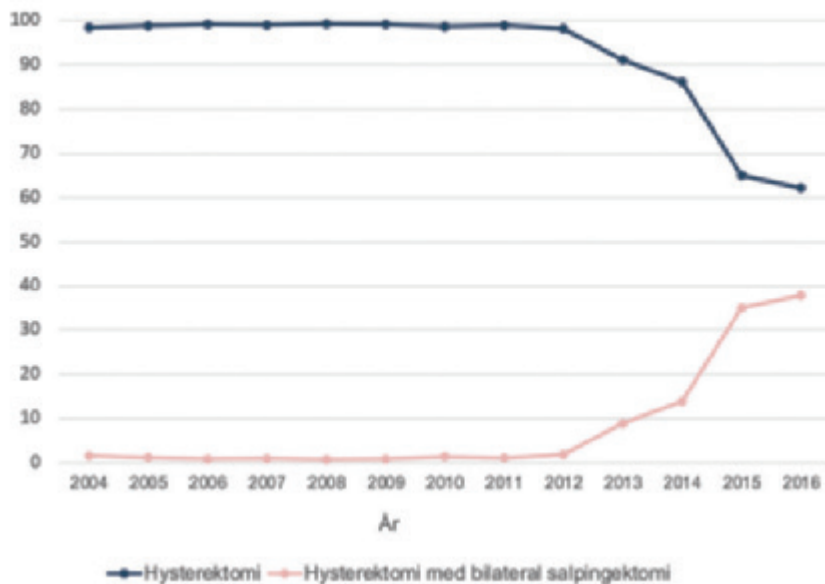
Salpingektomi som steriliseringsmetod hann aldrig introduceras i Sverige innan SALSTER (SALpingektomi vid STERilisering) startade 2019. Rekryteringen gick snabbt trots en kraftig nedgång under pandemin och var avslutad 2023. Drygt 1000 kvinnor har medverkat och resultaten håller på att bearbetas. Studiens resultat avseende komplikationer kommer att presenteras vid ett SNAKS webinarium 3 juni (www.snaks.se) samt under SFOG-veckan. SALSTER är den enda randomiserade studien i världen som belyser opportunistisk salpingektomi vid laparoskopisk sterilisering.

Stort tack till alla som bidragit till att rekrytera kvinnor till dessa studier, så att SALSTER har kunnat slutföras och HOPPSA befinner sig i slutstadiet!

Kom ihåg spurtpriset! Kanske din klinik spurtar bäst och får kongressresa till FIGO 2025 i Kapstaden?

HOPPSA och SALSTER styrgrupp
Annika Strandell, Annika Idahl, Karin Sundfeldt, Mathias Pålsson, Maria Forslund, Per Liv, Elin Collins, Anna Darelius, Leonidas Magarakis, Sara Knip

Figur 1. Hysterektomi på benign indikation, andel med/utan bilateral salpingektomi. GynOp data.

För referanser se sidan 24.

Förste författare, år, tidskrift	Studiedesign	Resultat	Kommentar
van Lieshout, 2018, Maturitas	RCT n=100 Hysterektomi med/utan salpingektomi	Förändring i S-AMH från pre-op till 6 mån post-op. Ingen skillnad mellan grupperna.	Endast surrogatmått på ovarialfunktion
Hanley, 2018, Am J Obstet Gynecol	Registerstudie Hysterektomi eller sterilisering med/utan salpingektomi	Vid 2 veckors uppföljning ingen skillnad i akutbesök postop, men ökad förskrivning av analgetika efter salpingektomi	Inga patient-rapporterade utfallsmått
Collins, 2019, Am J Obstet Gynecol	Retrospektiv kohort från GynOp. Hysterektomi med/utan salpingektomi	Ökad risk för menopausymptom efter salpingektomi (aRR 1.33; 95% CI 1.04-1.69)	Baserat på enkel menopausfråga i GynOp
van Lieshout, 2019, Cochrane Database	Systematisk översikt, n=350 Hysterektomi med/utan salpingektomi	Ovarialcancerincidens: Inga studier Kirurgiska komplikationer: Otillräckliga data Hormonell påverkan: Δ AMH från op till 6 mån, kan variera från ingen skillnad mellan grupperna till substantiell minskning efter salpingektomi.	Låg till mycket låg evidensgrad pga få events och stort bortfall
Hanley, 2020, Am J Obstet Gynecol	Registerstudie Hysterektomi eller sterilisering med/utan salpingektomi	Ingen skillnad i tid till läkarbesök för menopausymptom eller HMT förskrivning	För kort uppföljningstid för adekvat utvärdering
Hanley, 2022, JAMA Network Open	Registerstudie Hysterektomi eller sterilisering med/utan salpingektomi Registerstudie Hysterektomi eller sterilisering med/utan salpingektomi	Antal observerade serösa och epitheliala ovarialcancer var lägre efter salpingektomi än åldersjusterat antal förväntade.	Alldeles för kort uppföljningstid för adekvat utvärdering
Chen, 2022, Int J Environ Res Public Health	Retrospektiv kohort, n=79 Hysterektomi med/utan salpingektomi	Salpingektomi var associerat med kortare tid mellan operation och menopaus.	Utfall menopaus baserades på flera olika mått (symptom, MHT, FSH eller AMH)

Nya rön om opportunistisk salpingektomi inför hysterektomi

Referenser

- Dareljus A, Lycke M, Kindblom JM, Kristjansdottir B, Sundfeldt K, Strandell A. Efficacy of salpingectomy at hysterectomy to reduce the risk of epithelial ovarian cancer: a systematic review. *BJOG*. 2017 May;124(6):880-889. doi: 10.1111/1471-0528.14601. PMID: 28190289.
- Van Lieshout LAM, Pijlman B, Vos MC, de Groot MJM, Houterman S, Coppus SFPJ, Harmsen MG, Vandenput I, Piek JMJ. Opportunistic salpingectomy in women undergoing hysterectomy: Results from the HYSTUB randomised controlled trial. *Maturitas*. 2018 Jan;107:1-6. doi: 10.1016/j.maturitas.2017.09.012. Epub 2017 Oct 3. PMID: 29169572.
- Hanley GE, Kwon JS, Finlayson SJ, Huntsman DG, Miller D, McAlpine JN. Extending the safety evidence for opportunistic salpingectomy in prevention of ovarian cancer: a cohort study from British Columbia, Canada. *Am J Obstet Gynecol*. 2018 Aug;219(2):172.e1-172.e8. doi: 10.1016/j.ajog.2018.05.019. Epub 2018 May 28. PMID: 29852159.
- Collins E, Strandell A, Granåsen G, Idahl A. Menopausal symptoms and surgical complications after opportunistic bilateral salpingectomy, a register-based cohort study. *Am J Obstet Gynecol*. 2019 Jan;220(1):85.e1-85.e10. doi: 10.1016/j.ajog.2018.10.016. Epub 2018 Oct 12. PMID: 30321526.
- van Lieshout LAM, Steenbeek MP, De Hullu JA, Vos MC, Houterman S, Wilkinson J, Piek JM. Hysterectomy with opportunistic salpingectomy versus hysterectomy alone. *Cochrane Database Syst Rev*. 2019 Aug 28;8(8):CD012858. doi: 10.1002/14651858.CD012858.pub2. PMID: 31456223; PMCID: PMC6712369.
- Hanley GE, Kwon JS, McAlpine JN, Huntsman DG, Finlayson SJ, Miller D. Examining indicators of early menopause following opportunistic salpingectomy: a cohort study from British Columbia, Canada. *Am J Obstet Gynecol*. 2020 Aug;223(2):221.e1-221.e11. doi: 10.1016/j.ajog.2020.02.005. Epub 2020 Feb 15. PMID: 32067967.
- Hanley GE, Pearce CL, Talhouk A, Kwon JS, Finlayson SJ, McAlpine JN, Huntsman DG, Miller D. Outcomes From Opportunistic Salpingectomy for Ovarian Cancer Prevention. *JAMA Netw Open*. 2022 Feb 1;5(2):e2147343. doi: 10.1001/jamanetworkopen.2021.47343. PMID: 35138400; PMCID: PMC8829665.
- Chen PC, Li PC, Ding DC. Possible Association of Hysterectomy Accompanied with Opportunistic Salpingectomy with Early Menopause: A Retrospective Cohort Study. *Int J Environ Res Public Health*. 2022 Sep 20;19(19):11871. doi: 10.3390/ijer-ph191911871. PMID: 36231169; PMCID: PMC9565814.

OGUs ordförande informerar

Kära kollegor,

I skrivande stund är jag nyligen hemkommen från OGU-dagarna som i år hölls i vackra Varberg. Där blev jag vald till ordförande för OGU med två års mandat. Jag har sedan tidigare varit vice ordförande i lika många år. Årets OGU-dagar har varit fyllda av inspirerande föreläsare, heta ämnen och otroligt trevlig social samvaro. Cirka 100 av landets blivande gynekologer/obstetiker samlades vilket är cirka en femtedel av hela landets ST-läkare. Organisationskommittén bestående av ST-läkare från Halmstad och Varberg har gjort ett enastående arbete. Jag vill framföra ett stort tack till er. Ni höjde ribban ytterligare lite till, vilket jag inte trodde var möjligt efter föregående års OGU-dagar. En sammanställning av dagarnas föreläsningar finns att läsa i detta nummer av Kvinnoläkaren.

Att nu vara ordförande känns hederligt, spännande men också utmanande. Kristin André har precis avgått från styrelsen efter fyra års arbete och engagemang. Hon har lett vårt arbete med en stadig hand och hög ambitionsnivå. Det är till största del Kristins förtjänst att våra ST-läkare nu har tillgång till Läkarappen där man kan samla alla dokument kring sin utbildning. Med den kan man logga vilka och hur många kirurgiska ingrepp

man har gjort. Ni kommer att få se mer av den både här i Kvinnoläkaren och på vår hemsida. Tack Kristin för ditt arbete i styrelsen, jag hoppas att jag kommer att kunna fortsätta i dina fotspår. Tack även till Vilhelmina Ullemar, Barry Macdonald, Moa Silvemark Junemark och Iris Hellsing som även de lämnar styrelsen efter ett fint arbete. Jag vill också hälsa våra nya medlemmar välkomna i form av Noomi Grönberg, Patricia Plegas, Tryfanos Pitsillos, Vera Bergstrand, Ellen Kupka och Alisa Carlander. Det ska bli mycket roligt att samarbeta mer er!

Vi försöker generellt få till en bred geografisk spridning på våra styrelsemedlemmar vilket jag anser att vi just nu har. Från Halmstad i söder till Örnsköldsvik i norr. Varje höst börjar valberedningen arbeta med att hitta nya kandidater till styrelsen. Är det något som du är intresserad av, kontakta oss och berätta om dig själv.

Just nu pågår arbete i styrelsen med att sammanställa OGU-enkäten 2024. Tack till alla som har svarat. Det bidrar enormt mycket till vårt arbete och ger tyngd i många frågor vi vill förbättra. Föregående enkät under 2022 användes bland annat till en debattartikel som vi skrev i Läkartidningen i november 2023. Sammanställningen kommer ni att kunna

ta del av i Kvinnoläkaren framöver.

Jag kommer fortsätta att driva vässandet av en ännu bättre ST-utbildning för våra kollegor. Det gör jag tillsammans med OGU:s styrelse men också tillsammans med SFOG:s styrelse. Där sitter jag med sedan årsskiftet som representant för OGU. Det är enormt inspirerande att vara en del av det gänget. Där finns engagemang, kompetens och självförtroende för att driva frågor och problem framåt i en lösningsorienterad anda.

När jag avslutar mitt första ordförandebrev är det allt annat än vår utomhus. Det är sista halvan av april och jag befinner mig på Öland där jag har mina rötter. Vitsipporna står i backen men fryser säkert då det är snöblandat regn och knappt 5 grader varmt. Så ja, även solen och vindarnas ö har sina väderfläckar. Jag hoppas att våren anländer när som helst, både hos mig och hos er runt om i landet. Ta hand om er och varandra!

Nathalie Vilhelmsson

Verksamhetsberättelse

2023/24

Organisation och stadgar

Obstetiker och Gynekologer under Utbildning (OGU) är en intressegrupp inom Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi (SFOG). Medlemskapet i OGU förutsätter medlemskap i SFOG. OGU vänder sig till ST-läkare och nyblivna specialister inom två år från specialistexamen. SFOGs stadgar gäller i alla tillämpliga delar även OGU:s verksamhet, men OGU:s egna stadgar fastställdes 2012 och reviderades senast 2017. Medlemskap betalas direkt till SFOG då OGU:s ekonomi är integrerad med SFOGs ekonomi.

Styrelsen 2023

Styrelsen har sedan 23.04.20 bestått utav: *Kristin André*, ordförande och ledamot i SFOGs styrelse.

Nathalie Vilhelmsson, vice ordförande. Representant i ST-SKRÅ.

Kajsa Handal, sekreterare. Del av organisationskommittén för SFOG-veckan Örebro 2024.

Moa Silvemärk Junemar, kassör. Ansvarig för OGU:s bidrag till Kvinnoläkaren.

Iris Hellsing, web-ansvarig och ansvarig för sociala medier. Delaktig i arbetet inför OGU-enkäten 2024.

Vilhelmina Ullemar, representant i utbildningsnämnden. Delaktig i arbetet med specialisttentamen.

Barry Macdonald, ansvarig för internationella frågor Europa/ENTOG.

Michelle Kanne, ansvarig för internationella frågor Norden/NFYOG. Del av organisationskommittén för OGU-dagarna i Varberg 2024.

Matilda Angberg, övrig ledamot. Delaktig i arbetet inför OGU-enkäten 2024.

Styrelsemöten

Under 2023 har styrelsen haft fyra fysiska möten och ett möte har varit i digital form. Vid fysiska möten har även digitalt

medverkande erbjudits för att se till att alla deltagare kunnat medverka.

- 10.02.2023 Styrelsemöte i Stockholm
- 22.04.2023 Styrelsemöte i samband med OGU-dagarna, Stockholm
- 29.05.2023 Styrelsemöte, digitalt
- 11-12.09.2023 Styrelse- och strategimöte, Stockholm
- 14-15.11.2023 Gemensamt möte med SFOGs styrelse samt styrelsemöte OGU, Stockholm

Ekonomi

OGU:s ekonomi ligger under SFOGs bestämmande. Budgeten styrs efter planerade aktiviteter, storleken på styrelsen samt var de olika styrelseledamöterna är verksamma geografiskt. De största kostnadsposterna är resor och boende i samband med styrelsemöten. Den geografiska spridningen på styrelseledamöter är stor – från Örnsköldsvik i norr till Ystad i söder. I år har kostnaderna varit något högre än vanligt. De två största kostnaderna var OGU-dagarna i Stockholm samt NFOG-veckan i Trondheim. På OGU-dagarna var det framför allt lokalerna som var dyrare i jämförelse med tidigare år. NFOG-veckan, som är en ny företeelse och därför svår att förutse vad det skulle kosta, blev dyrare då det inte var planerat i OGU:s budget att täcka styrelsens deltagaravgifter. Eftersom det är planerat att genomföra en NFOG-vecka vartannat år så kommer OGU:s budget att innefatta denna kostnad vartannat år framöver. Kostnaderna i övrigt är som förväntat och följer de finansiella riktlinjer som upprättats.

Allmänt

OGU:s verksamhetsår skiftas, enligt stadgarna, vid OGU-dagarna och inte vid kalenderårets skifte. Därför skrivs och publiceras verksamhetsberättelsen efter

OGU-dagarna för att få med hela verksamhetsårets aktiviteter.

OGU finns representerat i ST-SKRÅ, vilket är den gemensamma ST-läkarföreningen för opererande specialiteter inklusive kirurgi, urologi, ortopedi, ÖNH samt anestesi. Här har man diskuterat bristande kirurgisk träning och hur vi kan förbättra detta. Vidare diskussioner kommer att föras inom detta forum för att kunna lära av varandra och dra nytta av förslag och förändringar som sker inom andra specialiteter.

OGU har i samband med OGU-dagarna i Varberg lanserat Läkarappen. Med den kan man loggboksföra bland annat utförda kirurgiska moment. Det ska kunna underlätta att ha alla dokument samlade som rör sin ST-utbildning och även bidra till en bättre översikt och utvärderingsmöjligheter. I appen ska man även kunna hitta målbeskrivningar, kirurgiska checklistor och bedömningsmallar.

Vi strävar efter att kontinuerligt informera våra medlemmar kring vårt arbete, både via Kvinnoläkaren och sociala medier. Vi informerar även i möjligaste mån på den jourförberedande kursen med en presentation av OGU och vårt arbete samt på alla kurser som våra styrelseledamöter deltar i. Vår vision fortsätter att vara en ST-utbildning i världsklass.

Representation i SFOGs styrelse

OGU har en representant i SFOGs styrelse som träffas tio gånger per år. Efter valberedningens förslag väljs representanten in vid SFOGs årsmöte för en mandatperiod på två år. Kristin André har varit OGU:s representant under 2023. Hon har även representerat OGU på årets verksamhetsmöten vilka samlar alla verksamhetschefer inom vår specialitet två gånger årligen, för att lyfta frågor som rör ST-utbildningen.

Utbildningsfrågor och Utbildningsnämnden

Arbetet i Utbildningsnämnden har som tidigare år inneburit planering och medverkan vid Specialistexamen, som under 2024 hållits i Linköping.

Den vetenskapliga examinationen erbjuds fortsatt i två format: dels det klassiska ST-arbetet, dels en alternativ examinationsform där ST-läkaren kvalificerar sig till att delta genom att skicka in en vetenskaplig portfolio. OGU-representanten har varit delaktig i utformningen av den vetenskapliga portfolion och också återkopplat styrelsens synpunkter på det nya formatet, som är inne på sitt andra år. Konceptet kommer att utvärderas och vidareutvecklas inom Utbildningsnämnden inför kommande år, för att på sikt tillgodose specialistföreningens samt professionens önskemål om en högkvalitativ men också allmänt tillgänglig vetenskaplig utbildning och examination.

OGU har också varit delaktiga i Utbildningsnämndens arbete med att uppdatera de detaljerade checklistor som SFOG erbjuder som komplement till Socialstyrelsens delmål, där den senaste versionen var utgiven 2016. En ny version av checklistorna kommer att ges ut av SFOG under 2024. Vidare har OGU:s representant bevakat de diskussioner om fortbildning av nyblivna specialister som förts i Utbildningsnämnden.

OGU-dagarna

OGU:s ST-dagar 2023 hölls i Stockholm. Tack vare en organisationskommitté bestående av lokala ST-läkare och samarbete med sponsorer anordnades en tvådagers konferens med tema Power of women. Förutom OGU:s årsmöte och symposium innehöll programmet intressanta föreläsningar kring bland annat sexuellt våld, könstympling, aborträtten i ett nationellt och internationellt perspektiv. Utöver detta har vi även hunnit med sociala aktiviteter och härliga möten bland hela landets ST-läkare.

NFOG-veckan

2023 var första året som det inte hölls en årlig SFOG-vecka. Istället hölls NFOG-veckan i Trondheim 27-30 augusti. Där samlades kollegor från hela Norden för att ta del av ett gediget vetenskapligt program med både gynekologi och obstetrik. Det hölls även en pre-congress day 27 augusti där man bland annat kunde vässa sina kunskaper inom praktisk akut obstetrik, suturering av sfinkterskador och öva på IOTA regler.

Internationellt

ENTOG-utbytet, vetenskaplig konferens och årsmötet hölls i Birmingham, där två svenska representanter deltog. Vid ENTOG årsmötet bestämdes att utbytet och kongressen 2025 ska hållas i Tyskland, efter utbytet i Schweiz september 2024.

Annons till EBCOG-fellowship kommer att finnas till hösten, i år fick den förlängd anmälningsstid på grund av för få sökande. Utöver arbete med olika utbyte, har ENTOG haft representanter som deltagit i olika europeiska konferenser, och genomfört enkätundersökningar av trainees i alla medlemsländer. Önskan från ENTOG är att varje land har 2 representanter.

I sammanslutningen av de nordiska ST-läkarföreningarna (NFYOG) hade styrelsen två fysiska möten i Helsingfors respektive Köpenhamn. Samtliga medlemsländer var representerade under året. NFYOG:s styrelse deltog i NFOG-kongressen i Trondheim i augusti och anordnade en workshop "Obstetric anal sphincter repair" samt ansvarade för en mingelkväll för ST-läkare på Rockheim, Norges nationella museum för populärmusik. NFYOG organiserade därtill två digitala webinarium, ett med Kristina Gemzell Danielsson om abort samt ett om jämlikhet inom OB/gyn med transmanen Levi. Styrelsen påbörjade också arbetet inför NFOG-kongressen 2025 i Uppsala och planerar att ansvara för två symposier och ett socialt evenemang.

Sammanfattat av
Nathalie Vilhelmsson
Ordförande OGU

Sök pengar från NFOG-fonden!

Målet med NFOG-fonden är att stödja professionell utveckling, forskning samt kliniska och vetenskapliga samarbeten inom obstetrik och gynekologi mellan de nordiska länderna.

Vem kan söka?

Medlemmar i SFOG, antingen specialister eller ST-läkare med två års erfarenhet vid tidpunkt för ansökan.

Vad kan man söka pengar till?

- Kliniska eller vetenskapliga utbyten utanför det egna landet
- Volontär-, eller projektarbeten i eller avseende utvecklingsländer
- Deltagande på kurser utanför det egna landet
- Kliniska eller forskningsrelaterade samarbeten med medlemmar i de andra NFOG-föreningarna
- Täcka kostnader för att arrangera föreläsningar från de övriga nordiska länderna i samband med möten i SFOG:s regi.

Exempelvis brukar ST-läkare som deltar i ENTOG-utbyten få bidrag från NFOG-fonden för resa och omkostnader i samband med utbytet. Fler exempel och rapporter finns att läsa på NFOG:s hemsida.

När ska man söka?

Sista ansökningsdatum är 1 oktober

Läs mer på www.nfog.org/fund/

OGUs rapport från Specialistexamen i Linköping

Under aprils sista vecka var det dags igen för specialistexamen i Linköping. I år var det rekord många ST-läkare (65 st) som examinerades. SFOGs Utbildningsnämnd ansvarade för tentan efter många månaders intensivt arbete. OGU representerades av Tryfonas Pitsillos (styrelsemedlem och utbildnings- och forskningsansvarig) som var på plats under de tre tentadagarna och Ellen Kupka (styrelsemedlem och utbildnings- och forskningsansvarig) som bidrog med tentafrågor. Examinationen var som vanligt uppdelad i tre olika moment förlagd på tre fullspäckade dagar: skriftlig examen på onsdag, OSCE-examen på torsdag och försvar och opponering av vetenskapliga arbeten på fredag.

Det var en kylig men solig onsdag morgon då alla taggade tentadeltagare samlades i salen Terra4, Linköpings Universitet. När klockan visade 09:00 var det dags för tentastart. Som förra året fick samtliga deltagare svara på frågorna i digitalt format i verktyget Inspira. I en sal bredvid hade Utbildningsnämnden samtidigt möte. Efter ungefär 3 timmar började de första deltagarna lämna tentalokalen och rättningsprocessen började och fortgick tills kl. 22. För den som är intresserad av att ta del av tentafrågorna finns tentan publicerad i sin helhet på SFOGs websida.

Dagen efter var det dags för OSCE-examen i lokalen Clinicum, Universitetssjukhuset, Linköping. Alla deltagare pas-

serade 8 olika praktiska stationer, samma scenario utspelade sig varje gång. Representanter från Utbildningsnämnden roterade och var med på stationerna för att säkerställa en välfungerande och likvärdig praktisk examination. Det var spännande och inspirerande att se så många duktiga ST-läkare och nyblivna specialister klara sina stationer.

Till slut kom fredag, en dag tillgiven vetenskap. Alla deltagare och Utbildningsnämndens representanter samlades igen i olika lokaler på Universitetssjukhuset. Det var roligt att få lyssna på så många intressanta ST-arbeten, och opponeringarna ledde till produktiva diskussioner. I år var det fyra deltagare som valde att examinera sig i den nya examinationsformen gällande det vetenskapliga tentamomentet.

Efter återkoppling och feedback från Utbildningsnämnden var det dags för deltagarna att lämna Linköping och resa tillbaka till sina hemmakliniker. Utbildningsnämndens arbete för val av "Bästa ST-arbete" som ska presenteras under SFOG-vecka 2024 i Örebro pågår. Bra jobbat och lycka till önskar OGU till alla deltagare!

*Tryfonas Pitsillos, ST-läkare
Mälarsjukhuset, Eskilstuna samt
medlem i OGU-styrelse och
Utbildningsnämnden*

REFERAT OGU-DAGARNA VARBERG 2024 – Morgondagens Gynekologi och Obstetrik

Vi kan varmt informera att två fantastiska OGU-dagar har gått av stapeln med temat Morgondagens Obstetrik och Gynekologi. ST-läkarna i Region Halland, dvs Varberg och Halmstad, arrangerade konferensen som genomfördes på Varbergs Kusthotell. Allt startade med en härlig mingelkväll och avkoppling på hotellets spa. Årets OGU-konferens med högaktuellt tema lockade många ST-läkare från flera delar av Sverige och nådde upp till drygt 100 deltagare.

Första konferensdagen startade med Lena Marion som tog oss på en tillbakablick i SFOGs historia, SFOG är den äldsta fristående specialistspecifika föreningen inom läkarsällskapet.

Därefter tog Marie Blomberg över mikrofonen och gav oss en aktuell bild av hur vår patientpopulation inom obstetrik blir allt äldre, större och sjukare. Trots detta sjunker antalet komplikationer vilket ger stort framtidshopp om att vi är på rätt väg i behandling av dessa. Hon kunde med pedagogiska grafer visa minskad komplikationsfrekvens sett till hela populationen, men att de äldre, sjukare och större individerna löper högre risk för kejsarsnitt. Marie uppmuntrar oss att bli bättre på att se riskfaktorer och inte bara riskfaktorer.

Radek Buksowic informerade om aktuella fosterterapi. Fokus lades på intrauterina behandlingar som exempelvis behandling av TTS med intrauterin laserbehandling genom fetoskop. Han berättade även om blodtransfusioner intrauterint med fetoskop vid TAPS. Hans framtidsspaning ingav hopp om att vi framöver ska kunna använda icke-invasiva behandlingsmetoder för att

minska riskerna för prematur födsel, tex med hjälp av transabdominellt ultraljud med hög energi.

Kenny Rodriguez-Wallberg pratade om dagens fertilitetsbevarande åtgärder vid framförallt onkologisk behandling men även vid behandling av unga vid stark riskfaktor för tidig prematur ovariell insufficiens. Hon fick även frågan om så kallad "social freezing", möjligheten för kvinnor att utan medicinsk indikation kunna plocka och frysa egna ägg tidigt i livet för att öka chanserna för graviditet senare i livet. Vi fick informationen om att en ny lag i Frankrike röstats igenom där denna möjlighet ska bekostas av statliga medel och att detta mycket sannolikt kommer att diskuteras i Sverige i framtiden.

Åsa Pontén gav oss inblick i likheter och olikheter inom förlossningsvården på universitetssjukhus och läns- eller läns-

delssjukhus. I hennes framtidsspaning låg stor vikt vid kontinuerligt förbättringsarbete som borde prioriteras av verksamheterna. Hon poängterade att auskultation vid annat sjukhus, oavsett större eller mindre, alltid breddar våra perspektiv och gör oss till bättre läkare.

Vi gästades även av Radha Korsoski som föreläste om ämnet "Sectio på moderns önskan". När våra patienter blir matade med information från olika medier ställer detta högre krav på oss läkare i patientmötet för att bygga upp ett förtroende. Vi behöver på ett informativt sätt kunna diskutera för och nackdelar. Kvinnans skäl till önskemål om kejsarsnitt behöver bearbetas och då är det teambaserade omhändertagandet viktigt för att uppnå en individanpassad god vård. Kloka ord från Radha var bland annat att fråga kvinnan: "Vad har du för strategier för att hantera en situation som inte blir exakt som du vill?"

Därefter inträdde Karin Pettersson på scenen under rungande applåder och talade om obstetrikens förhållningssätt till hemförlossningar och när gravida önskar frångå rutiner under pågående vård på sjukhus. Med lång erfarenhet som överläkare och sektionschef för förlossningsvården på Karolinska sjukhuset presenterades vetenskaplig fakta som ej kan visa någon ökad risk för mamma eller barn vid hemfödslar på tidigare friska omföderkor. I Stockholm beviljas fyra hemförlossningar per månad och framtidstron är att detta kommer att vara ganska stabilt även framöver och ingenting som kommer att öka i mängd trots stor medial uppmärksamhet från kända influencers. Den stora förändringen framöver tros bli

det andra ämnet, kvinnor som vill föda på sjukhus men som samtidigt vill frångå våra nuvarande rutiner. Ämnen som togs upp var att avstå från screeningverksamhet, fosterövervakning vid förlossning, induktion, vaginala undersökningar vid förlossning, GBS-profylax eller K-vitamin till barnet. Karins budskap var att vi ska känna till grunden till varför vi har våra rutiner för att på ett nyanserat sätt diskutera detta med våra patienter. Däremot blir vården lidande då personalen känner sig otrött och avsteg medför ökad risk för skada på mor eller barn. I sådana situationer behöver vi stå på oss för att fortsatt kunna tillgodose en säker och trygg vård.

Dagens vetenskapliga program avslutades med paneldiskussion innehållande Kenny Rodriguez-Wallberg, Radek Buksowicz, Karin Pettersson och Radha Korsoski och leddes av Lena Marions. Diskussionerna var givande och kontentan blev att aktuella ordet "Obstetriskt våld" upplevs kraftigt nedlåtande mot vårdpersonal där orden "substandard care" eller "disrespectful care" är mer beskrivande, att patientgrupper med ovanliga tillstånd gynnas av centraliserad vård, att sammanhållen vårdkedja kommer bli ännu mera aktuellt och att offentligt finansierad "social freezing" av oocyter kommer att bli en fråga i Sverige som vi behöver ta ställning till. Detta avslutade dagen och gav oss blivande gynekologer och obstetrikere en hoppfull framtidstro på vår specialitet.

Därefter bjöds det på en ordentlig festmiddag! Redan från middagens start fick den musikaliska trion Von Sicard samtliga gäster att slå klackarna i taket. God mat varvades med pampiga saxofonsolon samt musikquiz lett av den Halländska radioprofilen Rebecka Sellergren.

Andra konferensdagen inleddes med OGU:s symposium där två av tre specialitäläkare från instagramkontot "Kvinnokliniken" tillsammans med Helena Kopp Kallner diskuterade läkarens roll i det offentliga rummet. Kvinnokliniken har utsetts till årets folkbildare av föreningen Vetenskap och

Folkbildning 2023. Berättelsen om hur det är att vara profil på sociala medier och brinna för att dela kunskap till både kollegor och lekmän inspirerade oss alla. De utgör en motpol till de instagramkonton och mediaprofiler som sprider icke-evidensbaserad fakta inom ämnet Gyn och Obstetrik. På ett informativt sätt avlivar de förlegade myter, så väl som uppdaterar oss om nya råd och rön.

Vidare följde OGU:s årsmöte med en sedvanlig genomgång av verksamhetsåret samt framtida verksamhetsplan. En del av styrelsen lämnade sina uppdrag efter att ha varit en stor del i OGU:s fina arbete de senaste åren. Moa Silvermark Junemar, Iris Hellsing, Vilhelmina Ullemar, Barry Macdonald avtackades. Kristin André har efter två år som ordförande nu lämnat stafettspinnen vidare till Nathalie Vilhelmson. Vi vill tacka för ert fina engagemang i styrelsen!

Vi välkomnade in fem nya medlemmar i styrelsen; Tryfonas Pitsillos, Noomi Grönberg, Alisa Carlander, Patricia Plegas, Vera Bergstrand och Ellen Kupka. Under årsmötet uppmärksammades arbetet med "Läkarappen". En loggbok för att enkelt få översikt på vilka operativa mål som uppfyllts, översikt av ST-plan och möjlighet till att spara sit-ins och randningsintyg.

Senare bjöd Elisabeth Epstein på "Gynekologisk ultraljud: då, nu och framåt". En resumé av ultraljudets historia till hur AI i framtiden sannolikt kommer kunna hjälpa vid bedömning av bland annat adnexförändringar. AI som diagnostiskt stöd kan mycket väl vara

något som blir en del av vår vardag inom en inte alltför lång framtid. Samtidigt poängterades vikten att vår ultraljuds kompetens inte får försummas. Inom en snar framtid beräknas en App med fallövningar för ultraljudsdiagnostik finnas tillgänglig för oss alla för att hålla ultraljudsblicken i form.

Innan lunch föreläste Susanne Melander om gynekologi och nya terapier. Det bjöds på matnyttig kunskap som behandlingsbegrepp inom gynekologin liksom strålbehandling jämfört med medicinsk behandling, de viktigaste prognostiska faktorerna samt det pragmatiska molekylära klassifikationsverktyget ProMisE för endometrie-cancer.

Angelica Lindén Hirschberg startade eftermiddagen med en föreläsning om klimakteriebesvär och dess behandlingsarsenal. Förutom östrogen har även SSRI, SNRI och Fezolinetant setts minska frekvensen av vasomotoriska symptom. Sammanfattningsvis tycks provtagning för att säkerställa eventuellt klimakterie sällan indicerat då ett normalt FSH inte behöver utesluta klimakteriet då detta värde tydligt fluktuerar och kan skilja stort från ena dagen till den andra.

Bjöd Peter Hinsell på föredrag om gynekologisk kirurgi. Han poängterade vikten av att tidigt få delta på operation för att få så mycket kirurgisk träning som möjligt. Han berättade om sin resa med MSF 2021 till Malawi och cervixcancer epidemin. För att bli en skicklig kirurg krävs träning varpå Peter uppmanade oss alla att våga åka iväg på volontäruppdrag för att samla erfarenhet. De framtidsfrågor vi bär med oss från Peters föreläsning är; kommer vi tvingas smälta av vår kirurgiska kompetens? Kommer AI att operera med eller åt oss i framtiden?

Dagen avslutades med Helena Kopp Kallner som denna gång diskuterade anti-konception och abortvård. Kan pågående studier kring manliga preventivmedel i framtiden leda till att färre kvinnor har behov av anti-konception? Gällande abortvården diskuterades VEMA och funderingen kring om telemedicin skulle kunna vara framtiden för dessa. Detta

skulle dock kräva en ändring av abortlagen. I dagsläget får Mifeprostone skickas med patienten hem i samband med ett missfall men inte i samband med en abort.

Efter två intensiva men mycket givande dagar i Varberg tackar vi organisationskommittén för dessa fantastiskt väl uppstyra dagar. Framtiden för vår specialitet känns ljus efter att ha fått träffa så många sakkunniga och inspirerande föreläsare men inte minst engagerade ST-kollegor. Med visst vemod började sedan den långa tågresan hem till Västernorrland. Förhoppningarna är stora inför nästa års OGU-dagar i Örnsköldsvik där vi hoppas

att få träffa många av er igen! Vi har inget kusthotell, men en hoppbacke mitt i stan och den fantastiska Höga kusten runt hörnet. Välkomna!

Text: *Sofia Eriksson*, ST-läkare Örnsköldsvik.

Linnéa Binfaré, ST-läkare Sundsvall.

Noomi Grönberg ST-läkare Örnsköldsvik..

OBSTETRIKER OCH GYNEKOLOGER
UNDER UTBILDNING

ST-läkarappen

Proficio

- nu helt skräddarsydd för OGU!

app.sfog.se

- ✓ Loggbok
- ✓ Handledning
- ✓ Medsittningar
- ✓ Statistik

Vad har hänt inom vårt nätverk för nationella kliniska studier inom Ob/Gyn: SNAKS?

Vi har haft våra första SNAKS-webinarier med presentation av resultat från våra SNAKS-stödda studier. Det har varit ett 20-40-tal kollegor som har kopplat upp sig och fler som har tittat på de inspelade webinarerna som ligger på SNAKS hemsida. Studier som har presenterats under våren är SPeCOS (Swedish Perinatal Core Outcome Set), SweMAG (svensk studie gällande magnesiumsulfat vid hotande förtidsbörd), EVA (Episiotomy in Vacuum Assisted delivery) och GYNCOM (validating the registration and assessment of complications after gynecological surgery in Sweden). Gå in och kolla på inspelningar om du har missat! Se nedan för kommande webinarier!

SNAKS blev inbjuden till konferensen "God forskning i vården - så blir Sverige ledande i behandlingsforskning" som anordnades den 10 april på Svenska Läkaresällskapet i samarbete med Vetenskapsrådet och Kommittén för hälsofrågor. Där deltog vi och berättade om SNAKS forskningsnätverk och fick kontakt med andra liknande nätverk. Nu planerar vi för ett fortsättningsmöte med Action Sweden, infektionsläkarnas nybildade forskningsnätverk, för utbyte av erfarenheter och möjliga samarbeten.

SNAKS har också deltagit i diskussioner kring gravida och ammande kvinnors deltagande i forskning. Vi bevakar särskilt tillblivelsen av en ny riktlinje kring detta som är på gång från Internationella rådet

för harmonisering av tekniska krav för läkemedel för mänskligt bruk, sk ICH (The International Council for Harmonisation of Technical Requirements for Pharmaceuticals for Human Use). Riktlinjens arbetsnamn är "ICH E21 Inclusion of pregnant and breastfeeding individuals in clinical trials" och enligt projektets tidplan så ska "public consultation" börja Q2 2025 och det är då SNAKS kan komma med input. Titta på inspelningen från EMA-mötet här om du vill veta mer. Vårt mål är att det ska bli lättare och säkrare att inkludera gravida och ammande kvinnor i kliniska prövningar.

På samma tema har SNAKS haft digitalt besök vid senaste mötet i april av Professor Anne Drapkin Lysterly, Department of Social Medicine and Ob-Gyn Center for Bioethics. Hon har forskat och arbetat mycket med etiska frågor runt deltagande av gravida och ammande kvinnor i kliniska prövningar. Om ni vill veta mera så kan ni t ex läsa vidare här:

<https://bioethics.unc.edu/2017/01/11/second-wave-initiative/>

Teaser: Det är ett flertal nya studier på gång som kommer att presenteras i Kvinnoläkaren när de har fått etikgodkännande och därmed är formellt SNAKS-stödda studier! Fördelarna med att vara en SNAKS-stödd studie är många: hjälp och råd kring design och utförande,

spridning av studien, positiv genomförbarhetsbedömning när en söker forskningsanslag, spridning av resultaten och inte minst en bra kollegial diskussion kring implementering av resultat. Du är välkommen att skicka in er kliniska studie för eventuellt SNAKS stöd, senast en månad inför ett av SNAKS styrgruppsmöten. Kommande möten är 20 september och 10 oktober 2024. Mer information finns på <https://www.snaks.se>.

Vi vill också berätta att arbete har påbörjats för att bygga upp ett nordiskt forskningsnätverk under NFOG, mer information kommer framöver.

Har ni annat ni önskar att SNAKS ska driva eller ta upp, hör gärna av er!

Verena Sengpiel & Sophia Brismar Wendel
ordförande & sekreterare SNAK

SNAKS webinarier 2024

Datum & tid Måndagar kl 16.30-17.30	Studie*	Presentatör
240603	SALSTER <i>Salpingektomi vid sterilisering</i>	Annika Strandell
240909	20 min: Kommande satsning från Forte/ VR om kvinnohälsa 40 min: COPE <i>COVID-19 in Pregnancy and Early Childhood (COPE): study protocol for a prospective, multicentre biobank, survey and database cohort study</i>	Inger Sundström Poromaa Verena Sengpiel
241007	COPE Staff <i>COPE staff — How does staff working in delivery units and neonatal care experience the COVID-19 pandemic?</i>	Karolina Lindén, Magnus Åkerström, Patricia Ernst, Emelie Stotzer
241111	MoM2B <i>Predicting perinatal health outcomes using smartphone-based digital phenotyping and machine learning in a prospective Swedish cohort</i>	Alkistis Skalkidou
241209	IMPACT <i>Study for improving maternal, pregnancy and child outcomes</i>	Anna-Karin Wikström, Ylva Carlsson, Lina Bergman, Anna Sandström

*CDC4G studien (Changing diagnostic criteria for gestational diabetes in Sweden - a stepped wedge national cluster randomised controlled trial) kommer att presenteras så fort resultat är publicerade!

Arbets- och Referensgrupperna inom SFOG

Benign (gyn)Kirurgi, BENK-ARG

Ordförande: Sophia Ehrström
sophia.ehrstrom@ki.se

Sekreterare: Riina Aarnio
riina.arnio@regiojnstockholm.se

Cervixcancerprevention, C-ARG

Ordförande: Kristina Elfgren
PO Gynekologi och Reproduktion,
Karolinska Universitetssjukhuset
Stockholm
kristina.elfgren@sll.se

Sekreterare: Cecilia Kärrberg
Kvinnosjukvård, Sahlgrenska
Universitetssjukhuset, Göteborg
cecilia.karrberg@vgregion.se

Webmaster och skattmästare:

Hanna Milerad
Regionalt Cancercentrum Stockholm-
Gotland
hanna.milerad@regionstockholm.se

Diabetes-ARG

Ordförande: Helena Backman
Universitetssjukhuset Örebro
helena.backman@regionorebrolan.se

Sekreterare:

Linda Englund Ögge
Universitetssjukhuset/Östra, Göteborg
linda.englund-ogge@vgregion.se

Endokrin-ARG

Ordförande: M-Natalia Cruz
Capio Gynekologi Solna
cruz.marianatalia@gmail.com

Sekreterare:

Anna-Clara Spetz Holm
Linköpings Universitetssjukhuset
anna-clara.spetz.holm@liu.se

Endometriosis-ARG

Ordförande:
Måns Palmstierna Burenius
endometriosis.arg@gmail.com

Sekreterare: Said Makari
said.makari@skane.se

Etik-ARG

Kontaktpersoner:
Kristina Pettersson
kristina.a.pettersson@
regionstockholm.se

Familjeplanering, FARG

Ordförande: Helena Kopp-Kallner
Danderyds sjukhus, Stockholm
helena.kopp-kallner@ki.se

Sekreterare: Ingrid Säav
Stockholm
Tel: 0733-54 14 10
ingrid.saav@gmail.com

Fert-ARG

Ordförande:
Kenny Rodriguez Wallberg
KK Karolinska sjukhuset, Huddinge
kenny.rodriguez-wallberg@sll.se

Sekreterare: Stavros Iliadis
Uppsala
stavros.iliadis@kbh.uu.se

Global-ARG

Ordförande: Birgitta Essén
Akademiska Sjukhuset, Uppsala
birgitta.essen@kbh.uu

Sekreterare: Mikael Algovik
global-ARG@telia.com

Hem-ARG

Ordförande: Malin Öndemark
Södertälje sjukhus AB
malin.ondemark@regionstockholm.se

Sekreterare:

Trine Karlsson
Karolinska universitetssjukhuset Solna
trine.karlsson@regionstockholm.se

Mödrarmortalitet, MM-ARG

Ordförande: Linnéa Lindroos
Östra/Sahlgrenska Universitetssjukhuset,
Göteborg
linnea.lindroos@vgregion.se

Sekreterare: Hanna Åmark
hanna.amark@regionstockholm.se

Perinatal-ARG

Ordförande: Hanna Åmark
hanna.amark@regionstockholm.se
Sekreterare: Katarina Remaeus
katarina.remaeus@bbstockholm.se

Preklampsi-ARG

Ordförande: Lina Bergman
lina.bergman@obgyn.gu.se
Sekreterare: Joline Asp
oline.asp@kbh.uu.se

POS-ARG

Ordförande: Lovis Balushev
KK, Västmanlands sjukhus, Västerås
lovis.balushev@regionvastmanland.se
Sekreterare: Radha Korsoski
radha.korsoski@sfog.se

Reuma-ARG

Ordförande: Tomas Fritz
tomas.fritz@vgregion.se
Sekreterare obstetrik: Tansim Akhter
tansim.akhter@akademiska.se
Sekreterare reumatologi: Muna Saleh
muna.saleh@liu.se

Robson-ARG

Ordförande: Linda Hjertberg
linda.hjertberg@regionostergotland.se
Sekreterare: Lars Ladfors
Göteborg
lars.ladfors@sfog.se

Ton-ARG

Ordförande: Ann-Christine Nilsson,
ann-christine.nilsson2@
regionorebrolan.se
Sekreterare: Joanna Romell, joanna.
romell@regionstockholm.se

Tumör-ARG

Ordförande: Sahar Salehi
sahar.salehi@regionstockholm.se
Sekreterare: Madelene Wedin
madelene.wedin@regionostergotland.se

Ultra-ARG

Ordförande gynekologi:
Ligita Jokubkiene
ligita.jokubkiene@med.lu.se, ordförande
obstetrik: sekreterare gyn sekr obstetrik
Ordförande obstetrik:

Michaela Granfors
michaela.granfors@regionstockholm.se

Sekreterare gynekologi:

Catherine Marusik
catherine.marusik@regionstockholm.se

Sekreterare obstetrik: Karin Hildén
Karin.hilden@regionorebrolan.se

UR-ARG

Ordförande:
Maria Sarberg
Maria.Sarberg@regionostergotland.se
Sekreterare:

Caroline Kjellman Erlandsson
caroline.kjellman-erlandsson@
regionstockholm.se

Webbansvarig:

Mats Stenberg
mats.stenberg@regionvastmanland.se

Vulv-ARG

Ordförande: Ulrika Heddini
ulrikaheddini@regionstockholm.se

Sekreterare: Hanna Abäck Lundberg
Bitr ÖL VO Kvinnosjukvård
SUS Malmö
Hanna.abacklundberg@skane.se

Arbets- och Referens-Grupp- Utvecklings-Samordnare

ARGUS

Kerstin Nilsson
SFOG-Kansliet
Klara Östra Kyrkogata 10
Box 738 • 101 35 Stockholm
Tel: 08-440 01 75
E-post: kerstin.nilssonha@oru.se

SFOG-Kansliet

Diana Mickels • Jessica Hortelius
Klara Östra Kyrkogata 10
Box 738 • 101 35 Stockholm
Tel: 08-440 01 75

Intressegrupper inom SFOG

Mödrahälsovårdsöverläkargruppen

Ordförande:

Ann-Christine Nilsson
Örebro
ann-christine.nilsson@regionorebrolan.se

Sekreterare:

Åsa Jansson
Mödrahälsovårdsenheten, Region Stockholm
asa.j.jansson@regionstockholm.se

Obstetrik och gynekologer under utbildning (OGU)

Ordförande:

Kristin André
Helsingborg
kristin.c.andre@gmail.com

Sekreterare :

Eva Carlsson Humla
KK, Sahlgrenska Universitetssjukhuset
eva.carlsson.humla@vgregion.se

Privatgynekologerna

Ordförande:

Susanna Horak Pedersen
Falkenberg Gynekologi
Susanna.horak-pedersen@fbggyn.se

Kassör:

Evelina Sande Idenfeldt
An Apple A day , Strängnäs
Springkollo@gmail.com

Sekreterare:

Louise Bowman
Charlottamottagningen, Karlstad
Louise.bowman@ptj.se

Webbmaster:

Emma Karlsfors
Emma Karlsfors gynekologi, Skövde
emma@karlsfors.nu

SFOG

MEDLEMSANSÖKAN

www.sfog.se

Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi är en förening för alla läkare som är verksamma inom specialiteten, specialister såväl som icke-specialister. SFOG är en specialitetsförening inom Sveriges Läkarförbund och den äldsta sektionen inom Svenska Läkaresällskapet.

Alla medlemmar i SFOG är anslutna till Nordisk Förening för Obstetrik och Gynekologi (NFOG) och Fédération Internationale de Gynécologie et d'Obstétrique (FIGO), Union Européenne des Médecins Spécialistes (UEMS) samt European Board and College of Obstetricians and Gynecologists (EBCOG). Som SFOG medlem bör man vara medlem i Sveriges Läkarförbund och Svenska Läkaresällskapet.

I Kvinnoläkaren, som publiceras fem nummer per år, dryftas angelägenheter som berör specialiteten. Där annonseras också fortbildningskurser, möten och symposier. Man har också tillgång till ACTA Obstetrica et Gynecologica Scandinavica, som utkommer med 9-12 nummer per år.

Föreningen har ett antal arbets- och referensgrupper (AR-Grupper) som är öppna för alla. Dessa grupper bevakar olika delar av specialiteten, ger ut ARG-rapporter och medverkar till vidareutbildning.

Årsavgiften till föreningen är 1 200 kronor och 600 kronor för pensionär. I avgiften ingår abonnemang av ARG-rapporterna, som också är fritt tillgängliga på SFOGs hemsida. I och med Din anmälan registreras Du i SFOGs medlemsregister.

För specialister som är medlemmar i SFOG anordnas fortbildningskurser.

De flesta som söker nytt medlemskap är fortfarande under utbildning. Obstetriker/Gynekologer under Utbildning – (OGU) är en av flera intressegrupper inom SFOG. OGU vänder sig till alla under specialistutbildning men även till vikarierande yngre kolleger med intresse för specialiteten och yngre specialister. Aktiviteterna syftar bl.a. till att bevaka specialistutbildningens utformning och innehåll, att försöka underlätta för internationellt utbyte som del av utbildningen och att arrangera en årlig konferens för utbildning och debatt om utbildningsfrågor inom specialiteten. Sedan drygt ett år tillbaka är också SFOG huvudman för att organisera ST-kurser för blivande specialister.

Bli medlem i SFOG, så kan Du hålla Dig välinformerad om vad som händer inom Din specialitet.

Anmäl dig via SFOGs hemsida, www.sfog.se, Medlemsansökan